

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hónap . . . 1 kor. Egy hónap . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utoza 49. szám.

Debrecen új lelkésze.

Debrecen, okt. 21.

Ósi Debreceniünk, kálvinista Rómánk új lelkészt igtat ma hivatalába. Baltazár Dezső dr. püspök ma délelőtt foglalja el ünnepélyesen lelképásztori állását a debreceni református egyházban.

Magasan kiemelkedik ez a vasárnap a többiek sorából, nemcsak a debreceni református egyházra, de egész városunkra nézve. Annak a diadalnak, amellyel a tiszántúli református egyházkerület püspöki székebe emelte Baltazár Dezső dr.-t, első sorban a mi városunk s ebben református egyházunk veszi, hogy úgy mondjuk mindennapos, gyakorlati hasznát. Az új püspök első sorban is a miénk; itt él közöttünk s mint a püspökszenteléskor az előtte tisztelgő debreceni híveknek ő maga kinyilvánította: a kerület ügyeinek intézése után fenmaradó minden erejét, tudását és munkásságát a debreceni református egyháznak s egyben Debrecen városának fogja szentelni.

A püspöki beiktatás napja tulajdonképpen az egyházkerület és az egyetemes magyar református egyház ünnepe volt. Debrecennek akkor csupán csak staffázs-szerep jutott. A mi ünnepünk ez a mai nap, amidőn mint immár közöttünk lakó debreceni polgárt s református lelképásztort üdvözöljük Baltazár Dezső dr.-t!

Üdvözöljük pedig azzal a szeretettel, mely neki minden bizalmat előlegezett s

azzal a szeretettel, mely e bizalom valóra válása felett egy percig sem kételkedik. Üdvözöljük őt, — mint akiről hisszük, hogy csakhamar megismeri s megszereti városunkat, — megérti enek nemes hagyományait s szívébe fogadja a jövő iránt táplált reményeinket.

Ugy a debreceni református egyház, mint Debrecen városa nagy, korszakos átalakulások előtt áll. Amott a parochiális körök s ezzel az új egyházi rend, intenzívebb hitélet számára való berendezkedés, — ugyanakkor a nagy egyházi építkezések; hivatalva vannak az egyház belső és külső életében új korszakot teremteni. — Emít, a városnál az egyetem ügye s az ezzel járó modern nagyvárosi beruházások egész sorozata: ugyancsak egy boldogabb jövő kiépülő fundamentomai.

És amidőn a debreceni egyház és Debrecen városa, eme kettős nagy reneszánsz számára összegyűjti s küzdő sorba állítja minden elképzelhető anyagi és szellemi erejét; — amidőn itt „az asszony könnyel és a férfi vérrel” jó segíteni szobrot állítani a magyar kultúrának, s véle a legszentebb nemzeti ideáloknak: — oh e napokban minden vágyunk s küzdelmünk ereje, aggodalma, — a harcok idők lobogó lángjával üdvözöli minden újabb küzdő bajnokát a csatasorban.

— De nem! Ma nem közkatonát avatunk! Érezheti, éreznie kell mindenkinek, hogy ma vezéravatás folyik le a történelmi szentségű Nagytemplomban.

sék a messzi ország fejedelmét és bájos, fiatal feleségét, aki két koronát visel szőke fején: a briliáns dusan kirakott sulvos királyi diszt és a szépség könnyű, rózsalevelekből formált ékességét.

Egy pompás járómű — valóságos mozgópalota — épen most indul el az egyik Józsefvárosi palota kapujától, hogy sebes iramban igyekezzék fel a várba. Két nő ül a remek selyemmel bélelt és illatos virággal diszitett hatalmas autóban: anya és leánya.

A vastag tükörrablakon keresztül is diadalmasan ragyognak ki a szépséges női arcom. Az egyik méltóságos és fejedelmi, mint lehetett Zrinyi Ilona érett szépsége teljességében. A másik olyan bájos és finom, mint egy ihletett percben vászonra varázsolt képmása egy mesebeli tündérleánynak.

Pompás prémekek, villogó briliánsok ragyognak a járókelők irigy vagy ártatlanul kíváncsi pillantásai elé a remek virágok között, melyek szinte elárasztották az autót belsőjét.

— Milyen tündéretlen ez a tenger virág itt a zárt kocsiában, — szólalt meg hirtelen a fiatal leány. — Nem érzed, anyám? Én csaknem szédülök tőle. Mintha kriptában ülnék, hová most hozzák a virággal, koszorúval elborított koporsót. Szinte várom, mikor hangzik föl a pap, meg az énekesek ajkáról a „Regina coeli letára, vagy a Circum dederun”.

A szép leány nevetni próbált, de csak egy halvány, torz mosoly hagyta el szépen formált ajkát.

Baltazár Dezső dr., ki lelke törhetetlen mély hitével, agya tüneményes fényével s ékesszólásának a csontok és velők megoszolásáig ható kétélű fegyverével lép ma a nagytemplomi szószékre, — zászlóvitelre van hivatalva miközöttünk.

S mint egykor a legendás nagy idők s nagy emberek korában történt, úgy adjuk zászlónkat mi is az új lelképásztor kezébe, mint Zürich városa a Zwingli kezébe; hogy a sötétség és világosság sokszor kétesnek látszó harcában vigye diadalra a mi zászlónkat, melyre ez a két szó van felírva, hogy *Isten és haza!*

(— Is —)

Hol áll a debreceni Kossuth-szobor?

Három új terv.

Néhány nap mulva eltűnik Debrecen arculatáról egy öreg szépséghiba: a Stenczinger-ház. Sok harc huza-vona után végre oda került a dolog, hogy a napszámok végre beleverik az öreg falakba a csákányukat s néhány hét mulva a csuf kis háznak emléke él csak.

Ezzel a lebontással egyidejűleg merül fel azonban a tér rendezésének és Kossuth-szobor elhelyezésének kérdése, amelvről, a mai napig sincs még végleges döntés. Tudvalevő ugyanis, hogy a Kossuth-szobor helyével eddig csak a Kossuth-szobor bizottság foglalkozott, de olyan időben s olyan körülmények fennállásakor, amelvek ma már változtak. A Kossuth-szobor elhelyezésének kérdése pedig az 1912. év közelsége folytán kezd sür-

— Igazán hálátlan vagy Rolla, — hangzik az elégedetlen válasz. — Ernő csaknem kifosztotta a bécsi orkidea ágyakat, hogy elárassza vele mennvasszonyát, szíve királynőjét. És te szivtelen, rossz leány, holmi temetésre, koporsóra, meg más rémes dolgokra gondolsz. Holott csupa öröme és boldogságra kellene emlékezned. Hiszen nincs olyan irigyelt leány, mint te az egész országban. Mennyasszonya, nemsokára felesége a leg gazdagabb hercegnek Ausztriában, kinek családja csaknem fejedelmi kiváltságokat élvez. Igazán érthetetlen vagy. Mégis csak grófleány vagy és hozzá képest koldusszegény. . . Igazán hálát kellene adnod az Istennek és te . . .

— Igen, anyám, — felelte a leány hirtelen keserű gumnyal — igazad van. Hálát kellene adnom az Istennek, hogy ilven mérhetetlen, nagy szerencsére érdemesít, hogy a felesége lehetek egy embernek, akit alig ismerek, nem szeretek, ki nem a véremből való vér, nem a fajombeli, nem érti a nyelvet, amelyet én drágának és szentnek tartok, mert hazám nyelve. Nincs egyetlen szava, mely a szívemhez szólna, nincs egyetlen pillantása, mely gyorsabb dobogásra készítené a szívemet. De csaknem uralkodó herceg, királyok rokona és több milliója van, mint ahány hold földünk nekünk van. Igazad van, anyám, ezért a roppant szerencsémért illő, hogy térdreborulva adjak hálát a Mindenhatónak. És mielőtt uira találkoznám fönn a várban imádott vőlegényemmel, hálát adok az Istennek ezért a nagy, meg nem érdemelt szerencsémért.

Szerlem és pénz.

Irta: G. Miklósy Ilona.

A város örömmámorban uszott. Lobogódisz, örömtüzek, pompás diadalkapuk, ünnepi köntösben hullámzó tömeg az utcán. Életveszélyes tolongás, zsebtolvajok sikeres manipulációja, élesen sivitó utcai árusok zajongása, akik bámulatos hangpazarlással igyekeznek tudadni alkalmi portékájukon. Fényes egyenruhák, idegen szabású köntösök és arcom. Rengeteg katonaság, rendőrhad; komoly, fűr-késző tekintetű bácsik, — a titkos rendőröket jellemző minden nyilvánossággal — öli, tiporia, taszítja egymást, hogy pár pillantást vethessen az uralkodó és a város nagy vendégeire: Hispánia ifju királyára és szépséges feleségére, a legszökébb spanyol királynéra, aki csak valaha ilt Spanyolország trónusán.

Fönn a vár, mely rendszeren úgy tekint le a Dunára, mint a tündöklő asszonyi szépségekkel megáldott török asszony, akit sötét fátyol alá rejtének az irigy szem elől, most ragyogó fényárban uszik. A máskor homályba merült „árnyék-palota” királyi diszt öltött. Minden ablaka ég, ragyog, tüzel, mint a drága opáldisz a szépséges asszonyi keblen.

És a fényes fogatok, fejedelmi autók megindulnak, mint szakadatlan áradat, a tündérpalota felé. Minden fénye, ragyogása, drága gazdagsága az országnak, mind ott tündöklött a kocsi belsejében: selyme, aranya, drágaköve és — asszonyi szépsége. Hogy köszönt-

gössé válni, mert a művészek a szobor elkészítésével gyorsan haladnak előre s ismeretes, hogy a szobor főalakja és az egyik mellék alak sütés végett már a bronzöntő műhelyben van. Az elhelyezés kérdésével tehát jóelőre foglalkozni kell, mert annak megválasztása nem történhetik meg egyszerre, az hosszabb megfontolást és a hivatottak meghallgatását teszi szükségessé!

A hely megválasztása dolgában azért is előre kell intézkedni, mert már illetékes helyeken meg is nyilvánult az az igen helyes nézet, hogy a tér rendezését a Kossuth-szobor elhelyezése szerint s annak kedvéért kell végrehajtani. A szobor elhelyezésére eddig már több terv van. Egyik a bizottság megállapodása, amely szerint a Kossuth szobor a Piac-utca tengelyében úgy állíttatnék fel, hogy annak háttere a Nagytemplom egyik sarka volna.

E megállapodás óta azonban már újabb figyelemre méltó körülmények merültek fel. Egyik az, hogy a református bérpalota épül és pedig úgy, hogy a telekből négy méternyi sávot nyer a tér, ami azt eredményezi, hogy a Fűvészkert-utca felé a Nagytemplom mellett szélesebb nyílású utca létesül. A másik körülmény az, hogy a szobrot készítő művészek, Margó Ede és Pongrácz Szigfrid kifogásolták, hogy a szobornak a Nagytemplom legyen a háttere, mert az a hatást rontaná meg. Ő szerintük az volna a leghelyesebb, ha a szobrot úgy állítanák fel, hogy az háttérül szabad levegőt kapjon, vagyis hogy háttere a Piac-utca felől nézve a szobrot a Fűvészkert-utca nyílása legyen.

Ismét másik terv az, hogy a Kossuth-szobrot a tér amaz oldalán állítsák fel, amely a kereskedelmi iskola felé van és pedig olyan helyen, amely az iskolához vezető cement gyaloguton van. Itt egy alacsony park közepére kerülne a szobor, amely arccal a ter másik oldala felé állana s háttal a kereskedelmi iskolának. E terv szerint a villamos vasut közlekedési vonalát megváltoztatnák s mindkét sín pár a tér közepe felé eső részen kanyarodnék el.

A legközelebbi indítvány — mint értesülünk — e tárgyban az lesz, hogy ez időszerint

És mielőtt anyja megakadályozhatta volna, jelt adott a kocsivezetőnek, hogy állítsa meg az autót.

A kocsit éppen a Rókus-kórház kis, földbe sülyedt kápolnája közelében állt meg. Az inas leugrott, hogy érdeklődjék a váratlan megállás okáról.

— Mindjárt jövök, anyám, — szölt a leány hirtelen.

És nem törődve az anya ijedt tiltakozásával, könnyen, mint egyik gondolatunk a másikat, hagyta el pompás, hófehér, prêmes köpenyében az autót.

A szolgálatkész lakályt visszaparancsolta. És uszályos kontészt felfogva kicsiny kezében, csaknem futva szaladt le a pár lépcsőfokon, mely a kis kápolnához vitt.

A kis templom most egészen üresnek látszott. Az ájtatos hívőket elfogta az utca mámorja és a látnivágyás láza. Csak egy szegény, kopott külsejű, nagy gondba merült asszony térdelt a Szűz Mária oltára előtt. És egy beteg, törődött koldusasszony állott a lépcső mellett. Hogy az üvegajtó előzékeny nyitogatásával tegye erősebbé az adakozó kedvet.

Most is sietve tárta föl az ajtót a seilyembe, bársonyba burkolt gyönyörű jelenés előtt. És a hogy rápillantott a szép leány bánatos szemére, melyre aranykoronaként borultak a szőke hajfonatok, valami csodátevő jelenésre gondolt. Áhítatosan vetette a keresztet, térdre borulva buzgó imádkozásba kezdett.

Rolla a kápolna kis oltára elé sietett, mely elrejtve állott az egyik sarokban.

Elrejtve, de nem elfeledve. Mert tenger virág fekszik az ifju szent lába előtt. Aki nyá-

egyik terv szerint se határozzák meg a helyet, hanem a szobor bizottság tagjaiból, meghívandó szakértőkből, művészekből alakítsanak egy bizottságot, amely e kérdésben majd javaslatot fog tenni. A hely meghatározását pedig ez a bizottság úgy fogja végrehajtani, hogy a Kossuth-szobornak megfelelő nagysági vázson vázat készített s ezt kerekben tolatva állíttatja fel azokon a helyeken, amelyek egyáltalán figyelembe jöhetnek s így nyert hatás figyelembe vételével határoznak az elhelyezés kérdésében.

A tér rendezésére vonatkozóan is csak ezután tesznek intézkedéseket. Még erre vonatkozóan részletes tervek nincsenek, még költségvetés sincsen, az eddig megnyilatkozott vélemények szerint azonban kétségtelen, hogy a tér rendezésénél két szempont lesz az irányadó. Egyik, hogy a teret aszfaltozzák s annak minden lehető kis részét parkirozzák. Mind ezekre a munkák költségvetéseinek betérjesztésénél kerül a sor, amikor abban a kérdésben is dönteni kell a közgyűlésnek, hogy a Kossuth-szobor készítésénél felmerült 30.000 koronás kiadás többlet a nagykölcsonból fedezetet nyerjen.

A debreceni állami tisztviselők drágasági pótléka.

Memorandum a kormányhoz.

Az állami tisztviselők debreceni köre e hó 20-án Nagy József pénzügyi tanácsos elnöke alatt választmányi ülést tartott, melyen a tagok nagy számban vettek részt.

Az ülés legfontosabb tárgya volt a drágasági pótlék megadása érdekében az egyesület budapesti központja által tartandó országos értekezleten való képviseltetés elhatározása és már ezt megelőzőleg is, a kormányhoz, és parlament elé, a helybeli kör részéről, terjesztendő memorandum főbb pontjainak megvitatása.

Ebben az emlékiratban kéri a debreceni állami tisztviselők, hogy a drágasági pótlék még ez év január 1-től kezdődő idővel

jas, megértő mosollyal látja napról-napra, mint járulnak hozzá az emberek önző, követelő kívánságaikkal. Mint kényszerítik apró ajándékokkal, hogy teljesítse válogatás, gondolkodás nélkül még a kevésbé is istenes és erkölcsös óhajtasukat is.

A leány pillanatra térdre bocsátkozott a Szent Antal szobra előtt. De nem merte kérésre, könyörgésre nyitni ajkát. Csak azért imádkozott buzgón, egész szívvvel hogy bocsássa meg, amit az ő szent nevének oltalmában vétkezik.

Az első oszlop mögül egy fiatal férfi leste a leány minden mozdulatát. Az arca olyan sápadt és szép volt, amint mozdulatlanul állt, mintha Praxiteles faragta volna márványba klasszikus vonásait. Csak a szeme, lázas, szenvedélyes szeme élt a mozdulatlan arcon, melyre sűrű, rendezetlen csomókban hullott a természetből göndör szénfekete haj. Míg hasonlóbba téve a nagy Mester csodaszép Hermes-szobrához.

Nem mert a leány előtt mutatkozni, míg el nem végezte imádságát.

Csak midőn fölemelkedett a kis kopott térdeplőről, mely már olyan sok könyörgő, vergődő léleknél szolgált a Szenttel való társalgás közvetítőjéül, lépett elő egy halk mozdulattal.

A leány inkább megérezte, mint hallotta az ifju ember közeledtét. Lány, odaadó mozdulattal nyújtotta feléje kezét, melyet a fiatal ember inkább áhítatos, mint tüzes szerelmi csókkal illett.

A leány aztán szó és tekintet nélkül haladt föl apró lépteivel a girbe-görbe lépcsőfokokon, melyek „ily könnyű láb” terhét nem érezték soha.

az elmúlt időre egy összegben folyósíttassék, rámutatva arra, hogy míg a társadalom mind-egyik osztálya foglalkozási ágazat szerint — produktumainak, áruinak árának emelésével vagy magasabb munkabér kivívásával — tud védekezni az általános drágasággal szemben, addig a tisztviselők egyedül a kormány és a parlament segítő jobbától remélhetik mind mostohábbá való anyagi helyzetüknek megérdemelt javítását. — A mozgalom sikere érdekében elhatározták, hogy óhajuk támogatására felkéri Domahidy Elemér főispánt és a város három országgyűlési képviselőjét.

Reméljük, hogy a mai általános és állandóan fokozódó drágasággal nagyon is indikott mozgalma az állami tisztviselőknek, mihamarabb eredménnyel is fog járni. Példa erre Ausztria, hol ugyanilyen célu mozgalom hatása alatt a kormány, a következő évi költségvetési törvényjavaslatba, 30 milliót állított be az állami tisztviselők részére folyósítandó drágasági pótlék címén.

Provizórium

a városi közkórház vezetésében.

Kenézy Gyula dr. helyettes igazgató-őorvos.

Amikor a napokban Ujfalussy József dr. kórházi igazgató-őorvos nyugalomba vonulásáról adtunk hírt, egyszersmind annak a reményünknek is kifejezést adtunk, hogy a vezetésben beálló változás a közkórház új korszakát fogja megnyitni. Tudott dolog, hogy a Debrecen városi közkórházában hosszú ideje uralkodó mizerábilis állapotok az adminisztráció lanyhaságának voltak a következményei s így egészen logikus volt az a közóhaj, amely egyre türelmetlenebbül új férfit sürgetett a közkórház élére, miután az eddigi vezetésből egyáltalában nem remélhette a megdöbentő arányokban jelentkező mizeriák megszüntetését.

A férfi ott maradt, égő szemmel követte a bájos jelenséget és kezét szorosan csukva tartotta, nehogy elrepüljön belőle a fehér-lapocská, mely mint egy gerleszárny kiszakadt pihéje feküdt tenyerében.

A fiatal férfi egy szegény kis orvosnővendék volt, aki utolsó gyakorló esztendejét kinlódta végig a kórházakban. És akit egy véletlen — a grófi ház hűséges, öreg cselédjének balesete — hozott össze a szép és büszke leánnyal.

És a leány most ezt írta neki: „Holnap délután négy órakor okvetetlen beszéltem kell önnel. Maradjon otthon.” Semmi több.

De ez a pár sor rettenetes, félelmes hatást tett a szegény orvosnővendékre. Eszébe jutott nyomoruságos negyedik emeleti padlásszobácskájára a maga szánalmas, rendetlen külsejével. Hogyan léphet oda az a szép fehér virág, aki arra született, hogy csak fényt, bársonyt, virágot, fényt és meleget lásson a szép, álmodozó szemével.

Öröm helyett mély bánattal szemlélte másnap úgy három óra tájban fájdalmas törekvésének hiábavalóságát, hogy valamennyire elfogadhatóvá tegye nyomorának színhelyét.

Lerohant a sarki virágáruhoz és utolsó filléreire — örületes pazarlással — sok fehér és piros rózsát, kábitóan illatos fehér violát vásárolt. Telerakta vele a szoba minden zugát. És egyszerre kedves, türethető képet kapott a nyomoruság tanyájára. A természet legszébb és legdemokratább érzésű királyával, a kik egyformán mosolyognak szegényre gazdagra, koldusra és fejedelmi vérrre, egyszerre megszépítették, elfogadhatóvá tették a kis la-

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Az új igazgató-főorvos kinevezése körül Domahidy Elemér főispán azaz a gondossággal és körültekintéssel óhajt eljárni, amelyet Debrecen város közegészségügyének érdekei méltán megkívánnak s figyelemmel van arra is, hogy a kórházi állapotok gyökeres orvoslásra szorulnak, amit egy esetleg a kórház belső viszonyaival nem eléggé ismerős orvos, bármekkora szakavatottsággal bír is egyébként, különböző, teljes pontossággal talán nem is részletezhető körülmények folytán, csak nagy akadályok leküzdése árán vihet keresztül. Ez készítette a főispánt arra az elhatározásra, hogy mielőbb véglegesen megoldaná az igazgató-válságot, provizóriumot létesítsen a városi köz-kórház vezetésében. E végből a város legelső közegészségügyi kapacitásához, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos, orvos-professzorhoz a következő kérelemmel fordult:

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja.

373/V. 1911. szám.

Méltóságos

Dr. Kenézy Gyula udvari tanácsos urnak, a debreceni m. kir. bábaképezde igazgató-tanárnak

Debrecen.

Méltóságodat a debreceni köz-kórház igazgató főorvosi állására helyettesítem.

Felkérem, hogy ezt a megbízatást a közegészségügyi érdekéből elfogadni, hivatalbeli esküjének és állásának elfoglalása végett a város polgármesterénél haladéktalanul jelentkezni sziveskedjék.

Debrecen, 1911. október 19.

Domahidy Elemér, főispán.

Amint értesülünk, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos készséggel vállalja a neki szánt missziót, amely a köz-kórháznak leg-

szebb reményekre jogosító korszakát inau gurálja. Ahhoz a roppant munkához, hogy Debrecen város köz-kórháza minden tekintetben modern intézménnyé alakuljon át, a Kenézy Gyula dr. hatalmas egyéniségére, kivételes talentumára és eszményi humanizmusára volt szükség. Az ő páratlan adminisztratív képességei bizonyára ki fogják jelölni az utat a végleges igazgató számára, akinek a munkája ezután egészen könnyű lesz.

A „komoly munka“.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésének javarészt Mezőssy Béla véderőellenes beszéde töltötte ki. A technika mindamellett ma is derekasan működött. Igaz, hogy csak egy névszerinti szavazás volt, de bejelentettek egy sereg új interpellációt, amelyek kedvéért egy óra után megszakították a véderővitát, ekkor azonban az interpelláló urak halasztást kértek s így ezen a módon is sikerült ellopní egy órát a tanácskozásra szánt időből. Es ezt a taktikát nevezte ma Mezőssy Béla komoly munkának.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Jelenti, hogy a király szentesítette a hadra kelt seregek sebesültjeinek és betegeinek segélyezéséről szóló törvényjavaslatot. Tudomásul szolgál. — Bemutatja Bita, Hatojka, Maksa és Oroszfalu községek poigárságának kérvényét a katonai javaslatok ellen és az általános választójog mellett.

Jaczkó Pál ellenindítványára az ellenzék névszerinti szavazást kért.

Az interpellációs könyv felolvasása után egy névszerinti szavazást ejtenek meg, azután rátérnek a véderővita folytatására.

kást. Azután várt. Türelmetlenül, dobogó szívvel.

Pedig volt mivel eltöltenie az idejét. Az imént levelet hozott a posta a szülőfalujából. Otromba nagy veréb-betűkkel firkált, durva papirosra rótt görbén szántott sorokat.

Azt írja benne a testvérnéje, a kinek jóvoltából végezhetette tanulmányait, a ki számtalanszor megmentette szép „uri“ öccsét az éhenhalástól, hogy segítsen rajtuk. Az ura elnyomorodott, nem bír keresni. A gyerekek is betegek. Ő maga is ágyának esett a sok nyomorúságtól. Hogy hát ebben a nagy városban ő inkább találhatna pénzt és küldjön nekik, ha nem akarja, hogy mindnyájan éhen pusztuljanak. Azután következett a jó tettek fölsorolása. Megnevezve az összeget pontosan, krajcárig, amelyet jobb módokban küldöttek a finom gavallérnak. A szegénység és nyomor nem jár keztyűsen az „érzelmek“ kamrájában. Durva és őszinte, mint a mezőn dolgozó munkás mezíttelen lába. A fiatal ember keserű önváddal olvasta e sorokat és gondolt rá, hogy az előbb utolsó filléreit pocskolta el virágra, a melyek pár óra alatt elhervadnak, lesárgulnak, mint az ő lelkének szép, színes, ragyogó álmait lehervasztja, sárba tiporja az élet nyomorúságos prózája.

Mit csináljon, hova forduljon?! Érti és tudja, hogy kötelessége a nyomorgó család megmentésére sietni. Ha két kezével turja föl a földet, akkor is kell valahonnan pénzt teremtenie. Pénzt! Milyen visszasan hangzik ez a csunya szó ebben a szobában, a hol nemsokára maga az eleven tündérmese fog megjelenni, hogy egyetlen mosolyával elűzze a szegénység, nyomor rut alakjait.

Nem, nem akart másra gondolni, csak

arra az édes, szép leányra, a ki szereti őt. És a kit ő imád olyan áhítatos, rajongó szerelmmel, mint az igaz hívő imádia a Madonnát. Mégis gyötrődő, szorongó gondolatai minduntalan visszatérnek a boldogtalan, nyomorgó családdhoz. Az éhező gyermekekhez, a nyomorék apához, az agyondolgozott, elsorvadt anyához. A kik egyetlen reménységük felé nyújtják könyörgő kezüket.

És a míg ő ilyen rettenetes képekkel gyötrődik életének első szerelmes légyottja előtt, kopogtatnak az ajtaján. A fiatal ember ijedten fölrezzent. Előbb jön hát szerelmese, mint várta. És az ő szíve most csupa keserűség, fájdalom, bánat. Az ajtó nyílt és a várt leány szépséges alakja helyett egy elegáns, magas, tulságosan szőke fiatal ember állott előtte. Választékos eleganciával volt öltözve, de azért minden mozdulatával elárulta a civilbe bujtatt katonatisztet. Németül beszélt és azonnal — katonás rövidséggel — a dologra tért.

Pénzt, sok pénzt ajánlott a bámulatában megmeredt fiatal embernek, ha azonnal elutazik és jó ideig hirt se hallat magáról. Nyugodtan, minden harag nélkül beszélt. Nem dühögött, mint a megsalt szerelmesek, nem volt kiméletlen és főnhéjazó, mint a nagy ur, ha a szegény ördöggel beszél. Szépen nyugodtan csevegett. Még le is ült és úgy magyarázott a kábult fővel hallgató fiatal embernek. De minden szónál ékebben beszélt az a nagy halom bankjegy, melyet káprázó szemmel látott az asztalon heverni. Mellette egy kis irás. Alig nagyobb egy kicsiny női kéznél és mégis az egész élete, a becsülete belefért a pár sornyi írásba.

Az volt oda írva, hogy önként, minden

A technika, mint munka.

Mezőssy Béla a javaslatok ellen beszél. Nem akar nagy részletességben foglalkozni a katonai javaslatokkal, mert nem akar annak a szerepére vállalkozni, ki még egyet rug a haldokló oroszlánon. (Mozgás a jobb oldalon. Lehet, hogy ez a beállítás nem teszi a többségnek, de ő úgy van meggyőződve, hogy a jövő is fogja igazolni. Nagyon könnyen lehetséges ugyanis, hogy Bécsben arra határozzák magukat, hogy a javaslatban foglalt két éves katonai szolgáltról visszatérnek a három évesre s akkor ez a jelenlegi javaslat halálát jelenti. Teljes lehetetlennek tartja, hogy az altiszti kérdésnek mostani megoldása és a legénységnek mintegy priviligiumból való visszatartása, amely a hadsereg demoralizálását vonná maga után, a javaslatokban benne maradjon. A vita már negyedik hónapja tart...)

Felkiáltás a jobboldalon: A szavazás nem beszél!

Héderváry Lehel: Beszéljenek maguk! (Zaj.)

Angyal József: Maguk csak szavaztatnak!

Héderváry Lehel: Halljuk Mikosevits Kanutot!

Mikosevits Kanut: Mi baja van velem a képviselő urnak? (Zaj.)

Héderváry Lehel: Szeretném hallani, ha maga is beszélne!

Mikosevits Kanut: Ne hengegjen. (Zaj.)

Az elnök Mikosevicsot renderutasította.

Mezőssy Béla folytatja beszédét és a Ház engedélyével foglalkozik az obstrukcióval.

Szólo hive az olyan házszabályrevízió-nak, amely lehetetlenné teszi, hogy 20—30 ember mindent felfordítson, de obstrukció és obstrukció között nagy a különbség. A hivat obstrukció ellen alkalmazott házszabály-revízió nem vonatkoztható a mai helyzetre. A közösgyeket az a házszabályrevízió kivonta a szigorított házszabályok alól. — Olyan revízióhoz, mely az ellenzéknek béklyókba veri, sohasem fog hozzájárulni, mert a nemzet védelmében szüksége van az ellen-

kényszerítés nélkül és pénzért, silány pénzért, lemond arról a leányról, a kit örülten szeret.

Első gondolata az volt, hogy darabokra tépi a hitvány papirost, de azután hirtelen fölébe csengett testvére könyörgő, esedező szava. S rémes vízióként elvonult előtte a nyomorgó család. A halvány arcok, a kenyér után jaigató kicsinyek; Aláírta az irást.

Az ajtó nyílt és belépett rajta a szerelmes leány. Pihegő kebelével, kigyuladt, láng-rózsákra fakadt arccal. Első pillantása — völegényére esett, a másik a halom pénzre, mely ott hevert az asztalon. Mindent megértett. Már nem is volt szükség arra az írásra, melyet elébe tartott a herceg. Ránézett a fiatal emberre olyan fájdalmas, mély szerelmmel, hogy a boldogtalan halálra válna süttötte le előtte a szemét. Azután elfogadta völegénye karját és egy szó, egy tekintet nélkül távoztak mind a ketten.

Künn az ajtó előtt megállott a leány es hangosan, hogy minden szava éles vasként járta át a boldogtalan szívét, így szólt:

— Tudja-e Ernő, hogy én meg akartam szökni ezzel a szerencsétlennel...

Aztán csönd és némaság. Híába figyelt a fiatal ember, nem hallott egy szót sem. Elhanozott a léptek zaja. Csönd és pusztaság. Csak a padlás nagy, kövér galambjai rebbentek föl ijedten délutáni sziesztájukból és a nyitott ablak karfájára repülve, kíváncsian bá-mészakodtak be a nyájas fiatal emberhez, a ki mindig jól tartotta őket finom kenyérmorzsa-val, buzaszemmel. Milyen különös, hogy most nem törődik velük, nem jön oda az ablakhoz. Ott fekszik a pusztaság földön és — sir, zokog keservesen.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

Piacz-utcza 42. sz. (Lamprecht palota).

Árany János-utcza 15. sz.

mosó intézete Piacz utcza 63.

zéknek a teljes szabadságra. A házszabályrevízió csak a pártok megegyezésével jöhet létre, de nem úgy, amint Tisza akarta, mert azzal szemben az egész ellenzék egy. Határozati javaslatot nyújt be a zászló- és jelvénykérdés rendezésére.

Az interpellációkat elhalasztották, mire az ülés délután negy két órákor véget ért.

Üzleti- és kulturnegyed.

A városi tanács terve.

Debrecen most nem fejlődik, hanem amerikai ugrásokkal rohan előre. Nem csoda, ha lázas sietés vesz rajta erőt, hiszen évtizedes lebélyözöttségéből csak néhány éve szabadította ki elgémberedett tagjait. Tele tudóval szívja a szabad levegőt, mely jót tesz neki, hiszen napról-napra fejlődik, erősödik s azon az uton van, hogy pár év alatt utólerje, sőt el is hagyja azt a magasságot, ahova már el kellett volna jutnia. A közmondás szavai szerint: „Jobb későn, mint soha!...”

Az ipari és kereskedelmi vállalatok és egyéb intézmények gombaszámra szaporodnak. A vállalkozási kedv és különösképen az építkezési kedv egyszerre magafokra szökken s hogy ez így van, az újonnan alakult- és alakuló téglagyárak, az építkezéssel kapcsolatos vállalatok és az avult, pusztulásra megérett bagolyvárak és viskók helyén büszkén emelkedő modern paloták nagy száma bizonyítja. A modern, városi élet szimptomái ezek, melyeknek örülnünk kell.

Az üzleti élet a Piac-utcán sűrűsödik össze. Ez az utca predestinálva van erre, épen ezért nem szabad ennek gátat vetni. Mily szép dolog, látni a pezsgő, a liktető, az igazi városi életet, mely

az üzleti negyednek

veleszületett sajátja. Éppen ezért tiltakozunk minden illetéktelen beavatkozás ellen, mely ebbe a szép összhangba diszsonanciát vegyít. Mily suta még a legszebb palota is, ha nem ékeskedik földszintjén a fényes üzletekkel. Ezek nélkül rideg az épület az üzleti negyedben, nincs meg bennük a keves, kellemes báji. Csak sajnálhatjuk és marhiába, hogy a megyeszékhelye a fényes üzletek és kirakatok utcáján ki fog válni a többi paloták közül. — Epen ezért már eleve is tiltakozunk az ellen, hogy városházát annak idején üzletek nélkül építsék fel. Pláne egy ilyen négy fronttal bíró épületkomplexum kell, hogy melegebbé, szebbé tétessék üzletek által. A hivatalok részére lehet elegendő és alkalmas helyiséget építeni felé, ahol ingyen adják a telket. *Legyen három, ha kell négy emeletes*, de az üzleteknek az épület földszintjéről elmaradni nem szabad. Nemcsak azért, mert ez esztétikai követelmény, hanem azért is, mert a városháza alatt építendő üzletek, a város legforgalmasabb részén, oly horribilis évi bérjövédelmet biztosítanak a városnak, hogy az építési összeg annuitását legnagyobb részt fedezni fogják, így a város csaknem ingyen használhatja a hivatalos célokra szolgáló helyiségeket.

Még egy néhány a csákány alá megérett viskónak kell a Piac-utcaról eltűnnie, hogy teljesen készen álljon két sor diszes palotájával a város üzleti negyede. Ezt keresztezi az az utvonat, mely

a középületek helyeként

fog kiépülni. Ez a Kossuth- és Széchényi-utca. A Kossuth-utcán a középületek diszes sorát a városháza emelendő monumentális palotája fogja megnyitni. A mai Városház-utca eltűnik, mert bele fog esni a mostani városházának a pénzügyigazgatóság mostani telkével megnagyobbított területébe. A Kölcson-Segélyző palota, a városi színház, a Komáromy-Bészler-féle telken építendő, *új pénzügyigazgatósági palota* egymásután és mellett következnek. Két telekkel arrébb a *rendőrségi palota*, mely egyik sarkán lesz a nyitandó új utcának, szemben a másik sarkán ugyanolyan hatalmas méretekkel felépülő palotával. A református felsőbb leányiskola és

az Ujtemplom zárják be a diszes sort.

A középületek utvonatának másik utcája: a Széchényi-utca viszont templommal: a Kis-templommal kezdődik és az ipartemplomával: a fémipari szakiskola diszes palotájával végződik. Közbe fog esni a *posta emelendő palotája*, kir. ítélőtábla és még a közeliövíben itt emelendő diszes köz- és magánépületek sora.

Középületeink a város más részein is vannak elszórva, így a Deák Ferenc-utcán, Verbőczy-utcán, Szent-Anna-utcán stb. A Hatvan-utcán a reáliskolán kívül nincs más középületünk, de ez az utca nem is nagyon alkalmas e célra. Nagyon forgalmas, akárcsak a Csapó-utca, mely utóbbin éppen e forgalmasságára és központi fekvésére tekintettel, a *vásárcsarnokot* kell elhelyeznie a városnak a mai városistálló és mezőrendőrség telkein. Annál alkalmasabb azonban középületek, főképen pedig kulturális intézetek elhelyezésére az Egyház-tér és a Péterfia eleje és véleményünk szerint a Hatvan-utca eleje, Bethlen-utca és Fűvészkeret-utca által határolt telektömb.

Ez a környék van arra hivatva, hogy

kultur negyedé

jegyen. Ezt a tervet felvetette a legutóbbi tanácsülésen Kovács József polgármester is, melyet mi is melegen üdvözölünk és támogatunk.

A központját ennek a létesíteni szándékolt új kulturnegyednek az öreg Kollégium és a Nagytemplom képezné, e két sajátos, szívműködő, kolosszális építészeti mű. Ez volna a kép, melyet üdév, levegőssé tenne a körülöttük elterülő tér, szép szobraival és rövid időn belül újonnan rendezett parkjával. Ennek a képnak diszes kerete lenne az emelendő középületeknek és palotáknak hosszú láncolata: a három emeletes, hatalmas méretével is imponáló *egyházi bérpalota*, mellette a konzisztóriális épület szomszédságában a gazdasági akadémia régebbi hálékával. A Nagytemplom keleti oldalával szemben a kereskedelmi akadémia, nőpariskolai, a közeliövíben a *központi egyetem, kulturpalota és református főgimnázium* egymás mellett emelendő diszes hálékai. A magánépítkezés szintén hozzájárul a keret szépítéséhez, már kész van teljesen a dr. Gáspár-féle palota, a Péterfia-utca elején pedig még az idén tető alá kerül Bisotnka István háromemeletes palotája.

A Fűvészkeretnek a közeliövíben való kitélepítése által a legszebb helyen óriási telk szabadul fel. A *főiskolai internátust* akarják itt tudomásunk szerint felépíteni, szerintünk azonban sokkal célszerűbb lenne, ha ezen a helyen a létesíteni szándékolt új színház nverne otthont. Ennél ideálisabb, szebb helyet, megfelelőbb színház céljaira az egész városban sem lelhetnénk. Csak ekkor lenne igazán kulturnegyed e környék. A színháznak esetleges itten való felépítése maga utá vonná az egész környék rendezését. A Fűvészkeretbe ma csak a kollegiummal szemben levő bejárón lehet bejutni, úgy hogy az egy zárt, eldugott tér. Első és fontos feladat tehát az, hogy nyitva kell tenni új utcák nyitása által. Így aztán a Hatvan-utcával összeköttetést nyerne az 5. számú telken nyitandó, Bethlen-utcával a Jókai-utcánként mintegy folytatását képezendő új utca által, mely a 13. számú telken nyílna meg. Fűvészkeret-utca felől pedig a 18. számú telken nyitandó új szép, széles utcával kapcsolhatnák be a forgalomba. Igaz, hogy sokba kerülne az utcanyitások, de legalább egy részük megtérülne az értékemelkedési illetékekben.

A főiskolai internátust fel lehetne építeni a Fűvészkeret-utca 6., 8. és 10. számú telkein. Mily imponáns lenne a kollegiummal szemben egy szintén két, esetleg három emeletes szép internátusi palota. A püspöki bérpalotától a Fűvészkeret-utca töréséig csupa szép paloták.

A Jókai-utcával szemben nyitandó új utca egyik sarkán méltó elhelyezést nyerhetne az *egyetemi könyvtár* diszes épülete, három oldalról fronttal, vele szemben pedig az ugyanolyan méretekben emelendő *Iparos-palota* nyerhetne otthont. Biztosra vesszük, hogy az Ipartestület ebbe a cserébe szívesen bele-
menne. Tudvalevő ugyanis, hogy a város az

Iparos-palota céljaira Szappanos-utcán, ezen a központból kieső eldugott helyen ajánlott fel telket, ezt azonban, igen helyesen, az Ipartestület nem fogadta el. Ez a hely erre a célra teljesen megfelelő. A környék kulturális hatását sem rontaná, mert úgy tudjuk, hogy az Ipartestület *iparostanonc-otthont*, vagyis internátust is akar létesíteni, ez pedig határozottan a kulturintézet bélyegét nyomná rá az intézetre. *A Haladás-Egylet* tudomásunk szerint szintén Bethlen-utcán fogja felépíteni színházát, ahol a szabadiskolai és egyéb előadások tartatnának.

Ha ezek az intézmények itt épülnek fel, pár év múlva nyomát sem fogjuk találni a mostani gondozatlan Fűvészkeretnek. Ehelyett azonban ki fog épülni egy négyfelől új utcákkal ellátot gyönyörű tér, közepén a színházal, szobrokkal, amely térnek a méltó keretet a köz- és magánpaloták egész sora fogja megadni. Kétségtelen, hogy a kialakuló kulturnegyednek legszebb része létesülne itt. Kívánatos, hogy minél előbb megvalósuljon.

V. f.

Az egyetemi monstre-deputáció.

Tömeges jelentkezések a küldöttséghez.

Minden nappal jobban kialakulnak a monstre-deputáció nagy méreteinek vonalai. A polgármesteri hivatal reggeltől estig emberfeletti munkát végez, hogy elláthassa mindama dolgokat, amelyek e deputáció szervezése körül fölmerültek és folyton felmerülnek. Az érdeklődés igen nagy s előre látható, hogy imponáns küldöttség megy a kormányelnökhöz és a miniszterelnökhöz. A hatóságok, testületek és egyesek egymásután jelentik be részvételüket s a megkeresések egész serege megy közbizalmi és egyházi méltóságokhoz, hogy az egyetem kérdésében befolyásukat Debrecen támogatására érvényesítsék.

Ma adták postára a helybeli meghívókat a törvényhatósági bizottság tagjainak és az egyes intézmények, testületek és hatóságok vezetőinek. E meghívásokban már tájékoztatás van az indulás idejére vonatkozóan is. Ma expedáltak az ország északkeleti részében fekvő törvényhatóságok főispánjaihoz a megkereséseket, összesen tizennégy levelet. Ugyancsak ma megkeresés ment Firczak Gyula görögkatholikus püspökhöz és Desseffy Aurél gróf valóságos belső titkos tanácsosnak, a főrendiház volt elnökének, aki mint büdsszentmihályi birtokos, szintén abban a körben van, amelynek érdekeltisége a debreceni egyetem felállítását kívánja.

Tegnap délután érkezett meg Debrecen város képviselőitől az újabb sürgöny, amelyben megerősítik előbbi értesítésüket a fogadás napjára s helyére vonatkozóan.

Az utazásra vonatkozóan az egyetemi bizottság tegnap azt közölte, hogy a külön vonat 26-án reggel 6 órákor indul Debrecenből és hogy e különvonatra a féláru és kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Tegnap azóta újabb megállapodás jött létre a jegyekre vonatkozóan. Erről a bizottság a következő kommunikét adta ki tájékoztatásul:

Az egyetemi küldöttség felutazására vonatkozólag már közöltetett, hogy a különvonatra érvényes igazolványok hivatalos órák alatt a polgármesteri titkári hivatalban válthatók, mihez tartás végett közöljük, hogy ezen vonatra úgy a kedvezményes, mint a szabadjegyek érvényesek lesznek.

A helybeli hatóságok és egyházak részéről a tegnapi nap folyamán bejelentették még részt vételüket a görög katolikus egyház részéről Papp János esperes, Keresztes Géza egyházközségi elnök, a kir. közjegyzői kamara részéről Lestyan Adorján udvari tanácsos közjegyző.

Ugyancsak ma megkereste az egyetemi bizottság Rákosi Jenőt, mint az Otthon írók és hírlapírók körének elnökét, valamint Bródi Lajost, mint a Budapesti Újságírók Egyesü-

tenek alelnökét, hogy Debrecen támogatásuk és a küldöttségben vegyenek részt.

A tisztelgő nagy küldöttséghez a debreceni kereskedelmi és iparkamara nevében Szent-Királyi Tivadar elnök, Falk Lajos, Debreceni Lajos alelnökök, Szávay Gyula titkár csatlakoznak. Bejelentették csatlakozásukat a kamaránál: a szolnoki, törökszentmiklósi, kiskőrösi kereskedelmi körök, karcagi, törökszentmiklósi ipartestületek, azonkívül számos a kamarai bel- és kültagok közül is.

A Haverda-féle szekrényjelenet a Kuria előtt.

Gál Lajos járásbíró fegyelmije.

Valóságos tengeri kígyó lett már Mária-Nosztra kedvencének, Haverda Máriának és diszes társainak az ügye és — úgy látszik — talná sohasem ér véget ez a kedélyes bűnpör, amelynek botrányai foglalkoztatták már a szabadkai, szegedi és budapesti esküdtörvényszékeket és szerepelt benne virágokréta, éjjeli ügyész-látogatás, titkos szekrény, felmentés, fegyházra megérett emberek ünneplése és végül méla akkord gyanánt a mária-nosztrai, a soproni és a váci fegyház, nyolctól egészen tizenkét esztendeig.

Mint budapesti tudósítónk táviratozza, ennek a botrányosan szenzációs bűnpörnek egyik mellékhatása foglalkoztatta ma a Kuria egyik ítélő tanácsát. Mindenkinek élénk emlékezetében van még, hogy Haverda Mária szabadkai ügyészt, aki az éjjeli látogatásokat és az emlékezetes szekrényjelenetet inszenálta, Winkler drt. áthelyezték Budapestre bírónak. Az áthelyezés alkalmából Gál Lajos dr. szabadkai járásbíró, a Tisztviselő Ujság főszerkesztője kérvényt adott be az igazságügyminiszterium akkori vezetőjéhez. Wekerle Sándor miniszterelnökhöz, amelyben Winkler ügyész Budapestre való áthelyezését illetően azt kérdezte, hogy omilyen botrányt csináljon, hogy régi óhajához híven, a fővárosba kerülhesen.

Ezért a kérvényért és a Tisztviselő Ujság egy pár cikkeért megindították a fegyelmi eljárást Gál Lajos dr. járásbíró ellen, akit hosszas huzavona után a temesvári kir. ítélőtábla feddésre ítél. Gál dr. megfélemberte ezt az ítéletet a Kuriához, amely ma bírálta felül a temesvári tábla határozatát.

Az ügy azért is érdekes, mert a szegedi első bírói kongresszusban kicsúcsosodott radikális irányú bírói szervezkedésnek egyik vezetője éppen Gál Lajos dr. járásbíró volt s az Országos Bírói Egyesület az ő azóta megszünt lapjának, a Birák Lapjának az eredménye. Gál Lajos újabb lapja, a Tisztviselő Ujság különösen erősen támadta a koalíciós kormányt és többek között néhány bírósági főnököt is. A fegyelmi eljárás egyik vádját az, hogy Gál bíró megsértette a főnöke iránt tartozó tiszteletet. Ezzel szemben a vádlott bíró azzal érvel, hogy a bíró — esküjénél fogva — nem tartozik különösen tisztelni a főnökét és így meg sem sérthette a köteles tiszteletet. — Gál lapja különben leköszölte a bírakat minősítő titkos rendeletet is, amely szintén inkriminálva van.

A mai tárgyaláson az ítélőtanács elnöke Vavrik Béla dr., a Kuria másodelnöke, az ítélőtanács tagjai pedig Tarnay János, Garam Ernő, Weisz Károly, Jancsik Viktor, Nyeveczy Antal és Tomcsányi László kuriai bírák voltak. Mint előadó bíró Weisz Károly, közvádlóként pedig Ligetkuthy Iván dr. koronagyűjész helyettes szerepelt.

Vavrik Béla dr. elnök a tárgyalást tíz óra után nyitotta meg. A tárgyaláson megjelent a vádlott járásbíró, Gál Lajos, védőjével Themunovics Zoltán dr. szabadkai ügyvéddel.

Délután két órakor hirdette ki Vavrik Béla dr. a Kuria ítéletét, amely a temesvári kir. ítélőtábla ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

Liszt Ferencz.

Az országos Liszt-ünnep alkalmából írta: Bauer Albert.

Táinének, a mostani kritikai gondolkodás egyik nagymesterének legelvéülhetlenebb axiomája a milieu-elmélet volt. Határozottan új irányokba terelte a modern esztétika és kritika fejlődését, mert egyéniségek, kulturális irányzatok, eszmefejlődések menetét, motívumait talán csak ennek az elméletnek a segítségével lehet megvilágítani.

Igy van ez, ilyen jubiláris alkalmakkor, mint a zongora királyának ünnepén is, hogy ezt a hatalmas elmét, ezt a jelegzetesen érdekes egyéniséget úgy foghatjuk fel leginkább, ha meg hagyjuk milieujében, nem emeljük ki korából, különösen nem nézzük egy oly kor kritikai szemüvegén keresztül, amely hozzá oly közel áll és amely előtt még a maga terénében mindig ő a legnagyobb. És éppen ezért helytelen a német sajtó egy részének az a magatartása, hogy Liszt érdemeit, nagyságát, úgy ismeri el, hogy mintegy vállvergetve mondja Lisztől, hogy az „ő korában” a legnagyobb, de azóta, így meg úgy, mást is kívánnak a nagyságtól, nemcsak virtuozitást, ami szerintük Lisztben volt. Paradoxon tehát talán, ha azt mondom, hogy Lisztet nem szabad kiemelni korából, hiszen Liszt halhatatlansága még elbirna egy kis önkényes áthelyezést, nem válna hátrányára senkivel sem holmi összehasonlítás. De egy oly univerzális zseninél, — minden dicséretétől, hódításaitól, abból a létele mind plasztikusabban domborodnak ki ha a korában, milieujökben mutatjuk be őket. Az ő férfikora egy végtelenül bájos, korarenaissance emlékeztető időben kezdődött, parfümos, romantikus levegőjű napokban és végződött egy még érdekesebb, a reformáció kezdetére vagy a versaillesi szép napokra emlékeztető korban, az ötvenes évek vége felé, amikor, mint a bien-avmé király korában az emberek nagyon szerettek bűnösen, szépen, finoman élni és aztán mint XV. Lajos akárhány szép kamarása vagy palotahölgye — kolostorba vonulni, vagy abbérühát ilteni. Hogy körülrajongták már serdülő korától kezdve, az természetes. Olyan ismeretseggel nem egyhamar dicsekedhetne művészember, mint Liszt, de olyan általános elismerést és hódolatos kolosszális művészete előtt sem könnyen mutathat fel zongorista, vagy zeneszerző.

Magyar voltáról is akarok szólni. Közismert dolog, hogy ő nem igen tudott magyarul, sőt mikor hozzánk jött hosszabb időre, mindenki avval a tudattal csodálta, vagy szidta őt, hogy magyarsága, hazája iránti érzései már rég felolvadtak a nagyvilági élet, az európai beidegzett kultúra lelki kohójában. Tovább menve azt is elmondhatnám, hogy az emigránsok egyrésze az 1850-es évek végén még hazaárulónak is tartotta Lisztet.

De ha csak annyit szögezzünk le, hogy ez a bűnűlatozó zongoraművész, akinek egyetlen koncertjéért városok versengtek, akit ha akárhányszor is játszott egy városban, boldog volt, ha hallhatott kora, ez a zongorakirály volt az, aki semmit sem várhatott hazájától, ha csak nem magyaros szafmalánghalát, mindig kész volt tettekkkel és pénzzel hazáját segíteni, már ez is javára szól egy olyan kozmopolita embernek, mint Liszt volt. Eljött koncertezni jótékony célra, aki pedig másfelé huzott műveltségénél, céljainál fogva és természetszerűleg. Eljött egy alaposan kiérdemelt öregkori nyugalom helyett ide, hogy megteremtse Erkeltet a zeneakadémiát. Más irányok után járt, másnemű művei is dicsőséget hoztak neki.

Liszt egy megértő nagy elme szeretetével öntötte formába — néha tán kissé hibásan

— a művelt világ számára a magyar, törékeny és elforgácsolt dalcsírákat, amikor senki sem törődött ezzel az elnyomott hazával, ő még a zene nagyhatalmával is harcolt hazája megismertetéseért zenekari és zongoraműveivel.

Liszt halhatatlan zsenije és nagyja a világ szellemi Pantheonjának. Odakint a férfias munka, a hatalmas tudás által elért elismerés, hódolat alapkövei halhatatlansága monumentumának, nálunk pedig szeretet teljes csodálat és testvéri hála ennek a nagy ember öröklétének alapkövei hazánk kulturtörténetében.

Püspökladány népe Kiss Ferenc esperesért.

A község tüntet lelképásztora mellett.

A határtalan ragaszkodásnak és szeretetnek ritka szép jelét adta tegnap Püspökladány község lakossága és a püspökladányi református egyház. A szeretetnek központjában Kiss Ferenc alsószabolcs-hajdúvidéki esperes áll, akit újonnan hajduböszörményi lelkésznek hívott meg a böszörményi nagy református egyház.

Néhány nap előtt történt meg Hajduböszörményben a presbiteri ülés, amelyen egyhangú lelkesedéssel mondták ki, hogy lelkészül hívják meg.

E hírek vételére a püspökladányiak, a kik között Kiss Ferenc nemcsak mint lelkész, de mint magánember és mint a képviselőtestületnek agilis és minden közkérdéssel szívesen és szeretettel foglalkozó tagja is általános tiszteletnek, becsülésnek és bizalomnak örvendett, küldöttségileg keresték fel tegnap, hogy maradásra bírják szeretett lelkészüket és vezérüket.

(A községi képviselőtestület.)

A képviselőtestület negyven tagjából alakult küldöttséget Péterffy János dr. püspökladányi főjegyző vezette, aki megleghangú beszédben fordult Kiss Ferenchez és tolmácsolta a község és a képviselőtestület szeretetét és kérését. Kérte, hogy ne távozzon köriükből, maradjon.

Kiss Ferenc megindulva fogadta a küldöttség szónokának szavait, amelyekre azt válaszolta, hogy szorosán vett egyházi működésén kívül szívesen működött közre a község anyagi kulturális, közgazdasági érdekeinek elősegítésében. Egyformán szolgálatára volt mindenkinek, kivételt senkivel sem tett s mindenki előtt egyenlő. Azt az érdemet, amelyet neki tulajdonítanak, áthárítja rájuk, a község polgáira, mert az ő ragaszkodásuk, szeretetük folytán volt abban a helyzetben, hogy alkothasson valamit. Amikor dönteni kell, hogy távozik-e, vagy marad, bizonyára nagy súlylyal esik a mérlegbe ez a nagy szeretet és ragaszkodás, amelyet mindig és most is tapasztalt és amelyet meghatóttan köszön meg.

(A presbiterium.)

Ugyancsak aznap a püspökladányi református egyház presbiteriuma is ülést tartott. Az ülést Kárai Sámuel gondnok nyitotta meg, aki méltatta Kiss Ferenc elvitathatatlan nagy érdemeit és áldásos köztevékenységét, indítványozza, hogy hasson oda az egyháztanács, hogy Kiss Ferenc esperest, bármily áldozatok árán is továbbra is megnyerhessék.

Az egyháztanács egyhangú lelkesedéssel

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

tette magáévá a gondnok indítványát s elhatározták, hogy mindazokat az előnyöket és javadalmakat biztosítják, amelveket Hajduböszörmény felajánlott. Ezután három tagu bizottság ment Kiss Ferenc esperest felkérni, hogy a gyűlésen megjelenjen.

Megérkezése után Belováry Lajos egyházmegyei ügyész állott fel s megható szavakkal ecsetelte a püspökladányiak bekövetkezendő káros helyzetét abban az esetben, ha Kiss Ferenc esperes elfogadná a hajduböszörményiek meghívását. Kéri az egész ref. egyház nevében, hogy maradjon meg továbbra is Ladányban. Végül fölemlíti, az egyháztanácsnak egyhangu lelkesedéssel hozott határozatát, amely följánlja ugyanazokat a jövedelmeket és korpótlékokat, amelveket Hajduböszörmény megszavazott, amelvek korpótlékkal együtt sem rúgnak oly nagy összegre, mint a püspökladányi javadalmazás.

Kiss Ferenc meghatottan köszönte meg a páratlan áldozatkészséget és kijelentette, hogy az esetben is, ha itt maradna, a följánlott korpótlást nem fogadná el, mert nem anyagi érdekek és szempontok szerint dönti el elhatározását.

(A tanítók üdvözlése.)

Gyűlés után a református tanítói kar jelentkezett teljes számban Kiss Ferencnél. — Szószólójuk Kovács Lajos református tanító volt, aki kérve kérte Kiss Ferencet, ne hagyja itt őket, maradjon meg továbbra is közöttük a fáradhatatlan tevékenységével s fejlessze, ápolja továbbra is azokat a maradandó alkotásokat úgy az egyház, mint az iskola részéről, amelvek mind az ő munkásságáról beszélnek.

Kiss Ferenc könnyekig meghatva köszönte meg a tanítói kar ragaszkodását s kiemelte beszédéből, hogy abban az esetben, ha tényleg mennie kell, egyike lesz a legfájdalmasabb válságnak, megválni szeretett tanítói karától; amelvek munkássága s együttműködése mindig csak megbecsülést s baráti érzelmeket támasztott ő benne.

A zsidó hitközség tisztelgése.

Ma tisztelgett a püspökladányi izraelita egyház küldöttsége az esperesnél, amelvek szónoka Lövinger József osztálymérnök köszöntötte Kiss Ferencet. Örömmel hallotta — mondta — az izraelita hitközség kitüntető meghívást, de épp oly szomorodott szívvel látja távozását Kiss Ferencnek, aki évek óta a fennálló felekezeti békének biztosítója volt. Azért jelentek tehát meg, hogy ha volna mód az ittmaradásra, maradjon és működjön továbbra is közöttük és támogassa, segítse, mint eddig, továbbra is a községet és annak polgárságát.

Kiss Ferenc az üdvözlő beszédekre hosszabb beszéddel válaszolt. Püspökladányi működésének végcélja — mondta — a társadalmi és felekezeti béke fentartását tüzte ki. Hogy ez mennyire sikerült, bizonyítja az a mai tisztelgés. Hivatkozott arra, hogy tizenkét évi közéleti működésének ideje alatt nemcsak a saját egyházában, de minden felekezetenél a kultura eszméjét szolgálta. Ennek a dokumentuma az, hogy a katolikus és izraelita hitközségek államsegéllyel új iskolát építhettek és amikor a község a felekezetek kvótáit megállapította, a saját egyházát leghátrább tette s így történt, hogy az izraelita hitközség legnagyobb kvótát kap. Mindenkori a liberálizmus, a radikálizmus, demokrácia és testvériség eszméit ápolta, aminek egyik természetes oka az a közös érdek, amely a protestánsok és izraeliták között van. Mindketten ugyanis csak liberális, radikális es demokratikus társadalomban tarthatja fenn magát a középkori klerikális, reakciós, retrograd szellem ellen való küzdelemben. Távozása, vagy maradása dolgában még nem határozott, csap már nap mulva dönt, de ezt a döntést megnehezítik most ezek a bizalmi nyilatkozatok. S bár először arra határozta el magát, hogy átmegy Böszörménybe, most az esélyek Püspökladány mellett szólnak.

A küldöttség ezután még egyszer üdvözölte Kiss Ferencet, aki a küldöttség tagjainak mindegyikétől szívélyesen bucsút vett.

A böszörményi tragédia.

Apa és fiu jól érzik magukat.

Mikor tegnap délben a Hold-utcában megjelentem, az Angyal-ház siralom tanyája volt. Az emberek még az éjjeli események hatása alatt állottak. Az öreg Angyal ott ült a diványon, pap és hitközség által környékezve, a kik a *halálos ágyon levők felségítéséért* való imát rebegtek a Mindenhatóhoz. Megkérdeztem az öreg rabbit:

— Mit gondol, megmaradnak-e az áldozatok?

— Ezt csak az Isten tudja! — volt a kétséges válasz. Pedig milyen derék emberek. — Nincs olyan jótékony eset, ahol elől nem jártak volna. Angyal Sámuel maga volt a becsület, a tisztesség és a jótékonyosság. Nem szeretette a feltűnést és a nyivánosságot, amit tett, magáért a szíve sugallataért tette. Látja, itt van az egész falu apraja-nagyja, *valláskülönbönség nélkül*.

És csakugyan!

Jöttek a szegények.

Sorra-rendre. Itt egy rovatos arcú öreg asszony, amitt egy fiatal menyecske.

— Kezét csókolom, édes ténsasszony! — szólítják meg a család egyik fiatal nőtagját, a ki most rendelkezik a háznál. Hát csakugyan való?! . . . Hogy az Isten büntesse meg a gazembereit, mind a két kezével!

Kezét csókolnak a háznép közül még a legkisebbnek is.

— Csak egy pillanatra láthatnám a tekintetes urat! — mondja a másik.

— Nem lehet lelkem, nem lehet! — csillapítják — árt neki az idegenek látása.

— Hogy a jó Isten áldja meg! — köszönnék, hogy egymás kezébe adják a kilincset.

Most egy öreg, megrogyott nénike táromlyog elő. Két bottal is jár. Reszket minden tagja. A szeméi már csak homályosan látnak.

— Látom, ünnepek van, eljöttem megmondani, hogy az Isten tartsa magukat sokáig!

Ez még nem tud semmit. Intek az embereknek, ne szóljanak semmit. Benyulok a zsebembe, hogy pénzt adok neki. De már sarkán fordul, elmegy. Nem pénzért jött ez ide, csak látta a sokadalmat, azt hitte ünnep van.

— Beköszönteni jött, ahogy itt szokás! — mondja az ajtónál őrt álló rendőr.

— Oszti micsoda ünnepek is van? — fordul vissza a néni, aki bizony nem is hall már úgy, mint tizenhat esztendő korában.

— Sátoros ünnep, nénikém!

— A nem lehet, mert azon mán voltam a háznál! — mondja fejcsóválva Mari néni, a ház régi szegénye. És tart a „sátoros ünnep”, a vándorlás, apraja-nagyja zárándokol ide a hatalmas falunak.

A véres nap emlékei.

Most már megértem azt is, miért nem tartanak ezek az emberek *fegyvert a háznál*. Oly szeretet virraszt itt, hogy még a rablók is kimélik a emberéletet. Ha az öreg *nem nyul a párnája alá* és így azt a hitet nem kelti, hogy *támadni készül*, talán egy csepp vér sem folyt volna a háznál?!

— Mi csak pénzt akarunk! — mondta az egyik gazember.

— Kérem, cáfolja meg néhány debreceni lap *tulzását!* — kér ma a kisebbik fiu. — *Az édes anyám nem öröngött, mikor az apámat bevitték Debrecenbe s hozzátartozóim sincsenek halálos ágyon.* Sőt már talán tul is van-

nak a veszélyen. Különb tessen velem jönni a *Láng-féle szanatóriumba.*

A négyes szobában.

az emeleten, egy külön teremben fekszik bekötött fövel, átkötött derékka *Angyal Andor*, a revolverrel átlőtt nagyobbik fiu. Jobb arca be van pólyázva s egy hatalmas ólomtapasz tartja össze a kötést.

Láng Sándor dr., a szanatórium jeles tulajdonos-vezetője állandóan a legnagyobb figyelemmel szorgoskodik körülé.

— Kérem, ne tessen kérdést intézni. És ő maga beszél a beteghez.

— Hogy van, jól érzi magát?

— Meglehetősen, — válaszol a beteg — csak nagyon gyenge vagyok.

— Nem baj, majd leszünk erősek is.

— Mikor *távolítják* el a golyót?

— Szükségtelen, — mondja *Székely Imre dr.* segédorvos — olyan helyen fekszik, hogy ott *be fog burkolózni* a szövetek közé, anélkül, hogy zavart okozna.

A beteg súlyos tempóban lélegzeik, néha meghörög.

— Nagyon kifáradok! — mondja elhaló hangon. *Mayer Karola*, egy csinos arcú, petyolat tiszta ápolónő megigazítja a vánkosát s a másik oldalára fekteti. Köszönnük és *Láng dr.*-ral lemegyünk a Röntgenező terembe.

Röntgen fényképek

Két hatalmas fénykép lemez van itt előhiva. Mindkettő tegnap készült. Az egyik *Angyal Andor* fejét, a másik a felső testét ábrázolja. Elöttem áll a hatalmas koponya, melan-kólikus tekintetével. Oz orr keleti szabása sok *akaratot* és *elhatározó képességet* mutat, míg a vastag ajak érzéki tulajdonok fejlődöttségéről tanuskadnak. A vér összetartó erejéről, a mely az ágyából kihajtotta az atléta termetű fiut, hogy az édes apját a veszélyből kimentesse. Két golyót és néhány ütést kapott érte.

Az egyik golyó a jobb *arcába* hatolt, közvetlen az orr megett és a *jobb járomcsontban akadt fenn*. Itt ellapult A Röntgen-lemezeken egész alakja elöttem áll, alul tompa, elipsziszszerű, 9 milliméteres ólomgolyó. Ezt még a tegnapi nap folyamán etávolították.

A másik golyó a *gerinc csontozat jobb felén* a harmadik oldalborda közé furdott. — Alakja ugyanaz, mint az első golyónak. Ez a tüdőt is átfurta. Minthogy azonban semmiféle komplikáció mostanáig be nem állott, *végzetes fordulattól tartani nem kell*. Közérzete is, mint fentebb láttuk, kielégítő.

Baltazár püspök látogatása.

Az öreg *Angyal* a második emeleten a hetes számú szobában van elhelyezve. A felesége állandóan mellette van. Ign sokan látogatják. Ma fentjárt nála *Baltazár Dezső dr.* püspök is, aki régi ismerőse. Ez a látogatás végtelen jól esett a betegnek.

— Most váltották a kötést, ez nagyon fájdalmas volt, — mondja a beteg.

— Egyébként javulónak érzi magát?

— Igen, nem érzek semmi különösebb lankadtságot. Csak kiss gyöngy vagyok.

— No, majd elmúlik és reméljük, kiheveri ezt a csapást. A fiu ágyánál is időzött pár perccet, aztán a *Láng Sándor dr.* kalauzolása mellett távozik.

— Az öreg sérülései súlyosak, de nem életveszélyesek — adja le véleményét az igazgató-őorvos. Szerencsére agyvérzése nincsen, csupán *agyhártya melletti vérkiszivárgása volt a szemé alatt*.

Angyal Sámuelné.

Magas, piros arcú, jól táplált uri asszony.

amolyan 45—46 éves. Már kiheverte az első ijedtséget, de még mindig könnyezik, ha egy-egy éjjeli emlék eszébe jut a véres estéből.

— Ez az asszony idegbeteg, — magyarázza az egyik böszörményi látogatója, — de akkor éjjel emberfeletti erőt és bátorságot tanusított. Mikor a rablók borzalmas munkájukat bevégezték, felugrott az ágyból és átszaladt Neisz Lajos raktárhoz. Itt az ajtót, melyet a rablók beszögeztek s amely belülről is el volt kulccsal zárva, egy rándítással felszakította.

Most állandóan benn lakik a Láng Sándor dr. Kossuth-utcai szanatóriumában, mely egyike az ország legkitünőbb gyógyintézetének. — Van itt Röntgen, legujabb villanyos gyógy mód: *Thermopenetráció*, *finsen*-gyógy mód a bőrfarkas (lupus) kezelésére s a modern higiénia legfejlettebb eszközei állanak a betegek rendelkezésére.

Itt várja be az Angyal-család a felgyógyulást. Nem ma, holnap sem, de pár hét múlva biztos egészségesen hagyják el a küszöböt, hova a halál torkából jöttek.

A nyomozás

még biztos eredményeket felmutatni nem tud, de *Nevitzky* Rezső hajduböszörményi főkapitány és *Ballács* csendőrmester a gyilkosság helyén, *Mile* Pál rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője. Debrecenben már szoritják a hurkot, mely hamarosan bekeríti a tetteseket.

Ma délelőtt *Gáthy* Bálint kir. ügyész is kiszállt Hajduböszörménybe, hogy maga vegye kezébe a vizsgálat vezetését. Ismert tudása és nagy kriminalisztikai ismeretei aligha maradhatnak eredménytelenül.

Szembesítés a szanatóriumban.

Mile Pál rendőrkapitány tegnap óta ernyedetlen szorgalommal és lankadatlan energiával vezette a nyomozást. Bejárta az egész böszörmény—debreceni határ s valósággal étlen-szómjan igyekezett eredményt elérni. *Csibi* István, rovott multu hajduböszörményi gyanúsított is kézrekerült.

Középtermetű, barna, torzonborz bajszos paraszti ember ez, ravasz, sunyi tekintettel, amelynek széléből csak úgy szur ki a megátalkodottság.

Este 7 órakor vitték a Láng dr. szanatóriumába, ahol szembesítették az Angyal-családdal.

Ez a szembesítés nem volt szerencsés dolog. Ezek az agyongyötört és rémülettől dermedt emberek ma még nem menekültek abból a lelkiállapotból, mely akarukat megbénította és gondolkazó képességüket megállította. Pár hétig tart, amíg elgyötört képzetük megpihen és felismerik a körülöttük levő tárgyakat és embereket.

— Nem tudom, nem ismerem. Lehet . . . Nem tudom! . . . Ezek voltak összes észleleteik. Nem emlékeznek ezek semmire. — Ha eléjük vinnék az egész községet, abból sem ismernének meg senkit.

Persze, ez nem befolyásolja a nyomozás irányát s a rendőrkapitány és *Kati* Sándor böszörményi rendőrbiztos, aki szintén Debrecenbe jött, fáradhatatlanul folytatják a megkezdett nyomokon az utat.

— Adjatok valamit enni, mert meghalok éhen! — mondja az agyonhajszolt *Mile*.

— Nekem csak *sült gesztenyém* van! — nyújtotta oda a papirzacskót *Harsányi* fogalmazó, aki inspekciós.

— Hisz tegnap is azt vacsoráltam!

— És mit ebédelt?

— *Kökényt*. *Zöld kökényt*, fanyar *kökényt*! — Tréfálkozik az agyoncsigázott em-

ber. Én pedig a magam lázas munkájára gondolok, a robotos, emberszétfeszítő, idegölő mesterségemre, ahol épp oly láz és beteges képzelő erővel kergetjük a napi eseményeket, mint *Mile* Pál rendőrkapitány, meg *Kati* Sándor biztos a maguk gazemberét kézrekeríteni akarják.

Gyulai Zsiga.

A KULISSZÁK MÖGÜL.

SZENTGYÖRGYI BÖSKE BONBONJAI.

— Egy kóristalány naplójából. —

Van a szintársulatnak a kórusában egy fekete hajú, tüzes szemű, temperamentumos kardalosnő, aki nemes ambícióval vesz részt a „*tömeghatások*”-ban és szilaj kedvvel, grációzen roppja a táncot, anélkül, hogy valaki is észrevenné a sorban, vagy ha abból hiányzik, megbillenne nélküle a színpadi egyensúly.

Én is így a magam melázása alkalmából, amikor odafenn a színen kánkánt járt minden épkézláb ember, éppen a *lábáról* pillantottam meg, hogy él.

Vén színpadi róka lévén, hamarosan közelébe furakodtam s beszédbe elegyedtem vele. Bonbonnal kínált meg:

— Köszönöm, nem élek *édességgel*.

— Még ha *én adom* sem? — És a fejét félre fordította, hogy mindkét szeme bevillanjan az én tekintetembe, — mégis csak úgy a hegye-vege érje az arcomat. Mintha csiklandoznának, hogy beleégjen az arcom.

Táncolni szerettem volna. Meg sok-sok rózsát hinteni az utjára ennek a lánynak, aki nemsokára elindul, hogy keresztülgázolva mellőzösen, elnyomatáson, szót kérjen, ahogy az már *ilyen szemekkel* oly gyakran történni szokott. És megfogtam a kezét:

— Magától édes, még a *cukorbetegséget* is örömmel veszem.

Kacagott, a fehér foga látszott. Én meg úgy szerettem volna megharaptatni.

— Haragszom magára! — És haragudott.

— Miért? Hisz még nem is beszélünk egymással.

— Mert hazudik.

— ??

— Igen, azt mondta, hogy a kórusról is megemlékezik. S csak most jön felénk, amikor már beáll a tél.

— Mert a meleget csak akkor kívánja az ember. Adjon még egy bonbont.

— Tudja-e, hogy ennek története van?

— Minek, a bonbonnak?!

— Igen, annak. De azt már csak *Levandovszky* Irma fogja elbeszélni.

Levandovszky Irma pedig egy szőke szépség, aki szintén a karnak egyik díszé, mondhatom a legbájosabb előadó.

— Tegnap — kezdi — a *Böske* a cukrászdában volt. A *melegről* beszélgetett a cukrász kisasszonnyal, ami úgy látszik egy helybeli huszárhadnagyra is kellő *hőhatást* gyakorolt, mert csakhamar belevegyült a társalgásba.

— Nagysád színésznő? — kérdezte szellemen.

— Igen is — nem is! — felelte *Böske*.

— Hogy-hogy? — folytatta a főhadnagy.

— Ugy-ugy! — felelte *Böske*. És a főhadnagy kíváncsi lett és egy pakli cukrot kínált a *Böskének*, aki most már csak azért sem árulta el kilitét.

— Ahán! — Kapott homlokához. Most már emlékszem. Maga *Kabarés* nő?!

— Lehet.

— Fogadjunk?!

— És fogadtak. A *Böske* megnyerte a fogadást. De a főhadnagy annyira megörült az ismeretségnek, hogy az egész állványt felborította. Huszonkét koronát fizetett ki egy pakli bonbonért.

— Látja, ért a végére *Szentgyörgyi Böske* — ez a „*bonbon históriája*”.

— S a folytatása? — kérdem.

— Nem — következnek! Intett pajkosan ez a szép havasi gyopár, aki Marosvásárhelyen, egy fadepóban látta meg a napvilágot, hogy majd egy mesebeli herceg vegye a pártfogásába és fedezze fel, a — *művészetnek*.

Conferencier.

Színház és művészet.

A színház műsora:

VASÁRNAP: Délután *Babuska*, operett. Este *Milliók*, énekes bohózat. Bemutató előadás. (Kis bérlet.)

HÉTFŐ: *Millió*, bohózat. (C. bérlet.)

KEDD: *Eleven örög*, operett. (Repriz. A. bérlet.)

SZERDA: *Egy párizsi regény*, színmű. (Repriz. Károlyi Sarolta felépte. B. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: *Bilincsek*, dráma. (C. bérlet.)

PÉNTEK: *Millió*, bohózat. (A. bérlet.)

SZOMBAT: *Hoffmann meséi*, operett. (Repriz. B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Ezred apja*, énekes bohózat. Este *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (Borbély Lili felépte. Kis bérlet.)

Babuska vasárnap délután. A *Babuska* című kedves és bájos operettet tűzte ki az igazgató a vasárnap délutáni előadás műsorára. E kiváló szép muzsikájú operettel nyitotta meg Zilahi igazgató az idei évadját. A vasárnap délutáni előadáson ugyanazzal a szereposztással látjuk az operettet, mint a megnyitó előadáson.

A Millió bemutatója. Ez a címe annak a rendkívül kedves és ötletes francia bohózatnak, melynek premier-előadása vasárnap este lesz a debreceni színpadon. A *Millió* egy kiválóan sikerült, mulattató bohózat, a melynek előadásán ki nem fogy a közönség a kacagásból. A Víg-színháznak ma is állandó műsordarabja, noha eddig számtalan előadást ért meg. A *Millió* szerepkiosztása igazán elsőrangú. A bohózatban különben is igen sok jó szerep van, melyekre buzgó ambícióval készülnek a szereplők s így valószínű, hogy — mint másutt — Debrecenben is kedvelt darabja lesz a közönségnek. Vezető szerepeket játszanak benne: Ligeti, Bérczi Ernő, Papp Tusi, Vajda Ilonka, Székely Gyula, Kassay Károly, Falussy István, Máthé, Kelemen és Békéssi. A darabot nagy gondnal Kassay rendezi.

Falussy István szerződtetése. Zilahi igazgató Falussy Istvánt, a társulat kedvelt és oszlopos tagját még további két esztendőre szerződtette.

Bródy Sándor és Molnár Ferenc társ-szerzők színdarabja. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy Bródy Sándor és Molnár Ferenc együtt írnak egy színdarabot, melynek az lesz az egyik érdekessége, hogy igen sok szereplő fog játszani benne. A két író már elkészítette a darab szcenáriumát és munkájukkal januárra vagy februárra készülnek el. A legfrissebb társ-szerzők darabjukat a Magyar Színház számára írják, ahol még az idei szezonban bemutatóra kerül.

Bonbonniere. Holnap, vasárnap két előadás lesz a Bonbonnierben. Délután 4 órai kezdettel nép- és gyermek-előadás olcsó helyárrakkal és színre kerül a teljes esti műsor. A *Babuskának* óriási sikere volt és az igazgatóság mindkét előadásban műsorra tűzte. Este a „*Kölcsönösen*” című, pénteken nagy sikert aratott vígjáték is színrekerül. Így tehát egy este két egyfelvonásos színdarabot adnak a Bonbonnierben. Hétfőn a pénteki piros műsort ismétlik meg új számokkal.

Az 1912. évi tavaszi tárlat.

Grafika, iparművészet, építészet.

A „Műpártoló Egyesület” választmánya 20-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy az 1912. évi tavaszi tárlat anyagát a hazai grafikusok, iparművészek és építészek tervei vagy az azok után készített munkák fogják képezni.

Ez a határozat lényeges fordulópontot jelent, nemcsak az egyesület működési körében, hanem a közönség nevelése érdekében kifejtett munkájában is.

Debreczenben a kultura forrongó állapota szükségképpen megkívánja, hogy olyan egyesületek álljanak a fejlődni akarók élére, amelyek vezetésre s helyes irányításra hivatottak.

A képzőművészeteket a „Műpártoló Egyesület” képviseli s így ennek az egyesületnek válik feladatává az, hogy e téren vezessen, megakadályozzon mindent a mi helytelen mesterbe terelné a fejlődést s utját állja hivatlan kontárkodóknak. Mert az átalakulás rohamában egyetlen tévedés vagy tudatlan beavatkozás is nagyon mélyreható következményekkel járhatna.

Debreczen egyetemi város lesz s mint ilyen a messzi vidék kultur központja. De a kultura fejlődése magával hozza a kereskedelem s ipar fejlődését is, épügy mint fordítva. Szükségszerűleg tehát, nem véletlenül, kapcsolta be programjába az egyesület az iparművészetet és építészetet.

Az ipar minden terén ma már az iparművészet is szerepel a színvonal mérlegén. Az iparművészet emelte fel az ipart abba a magasságba, ahol a művészetek vannak s tette szükségessé azt, hogy az iparos nemcsak jó munkás, hanem intelligens ember is legyen, aki mindazt, amit az iparművész komponál, hangszerén vissza tud adni.

Az egyéni stílus megértése és visszaadása vált szükségessé a XX. század iparában s a sablonos mindig ugyanaz, a születéstől halálig való párkány gyalulás lélektelen munkája megszűnt.

Debreczen ipara is megtette első lépéseit ezen a téren. Helybeli és idegen iparművészek tervei után készülnek munkák: a bőrmunkásoknál, asztalosoknál, fémmunkásoknál, ácsoknál stb. stb. Mindezeknek nyomait sem láthatja azonban az, aki nem forgolódik folytonosan a műhelyekben, maga nem tervez, vagy nincs összeköttetésben azokkal a családokkal, akik ilyen butorok, fém-, vagy bőrdíszmunkák birtokosai. Ilyencsalád pedig kevés van Debreczenben. Ha valami szépet akarnak venni a debreczeniek, akkor felmennek Budapestre vagy elmennek Bécsbe. Nem mintha megvetnék a helybeli szépet, hanem inkább azért, mert nem látnak semmit az itteni készítményekből s így természetesen bizalmatlanok.

A méltánylás, dicsérő vagy rosszaló kritika, az ezekkel járó reklám és megkülönböztetés hiánya idézi elő azt, hogy nagyon kevés helybeli iparos műhelye ismeri még ezidő szerint a művészi ipar termékeit. Természetes, hogy így azután kevés műhelybe és ennek következtében kevés lakásba vonulhatott be az iparművészet is. Ha nincs tér, nem fejlődhetik az iparművészet, amely nem a tervekben, hanem a kész munkákban él és terjed.

A helybeli iparművészeti kiállítások tehát szolgálják: az iparművészetet, művészi ipart és közönséget egyaránt.

Hogy teljesen megoldhassa feladatát az egyesület, e téren is, elhatározta a választmány, hogy ezek a kiállítások mindig országos jellegűek lesznek, ami iparosainkra buzdítólag hat, a közönségnek pedig szélesebb ismereteket biztosít.

A város fejlődését legjobban bizonyítja szemmel láthatólag az egymásután épülő paloták. Bizonyítja továbbá: a kertváros és munkáslakások, a város szépítése érdekében folyó

megbeszélések, kisajátítások, új megyeház, városház és kulturpalota stb. stb.

Debreczenben tehát élénk építészeti munka folyik, építészeti élet nélkül. Nem-e helyesebb az, ha a közönség évről-évre előre megismerkedhetik az építendő új palotákkal, nem-e egészségesebb s minden megvadoztatástól mentebb az olyan pályázat, amelyet nyilvánosan kiállíthatnának, hogy mindenkinek alkalma legyen: egyrészt tudását bemutatni, másrészt a szereplők tudásáról, vagy tudatlanságáról még a felépítés előtt meggyőződni?

S vajjon nincsenek-e Debreczenben olyan építészek, akik nyilvánosan még nem szerepelhettek, mert építéshez nem jutottak, ilyen módon azonban tehetségük kiemelné őket a mindennapiak sorából? Én is ismerem egyet Borsás József személyében.

S végül vajjon juthatunk-e tovább az építészetben a mai foknál, ha sem a közönségnek, sem pedig az építészeknek nem adunk alkalmat fejlődésre?

Az építészeti is, épügy, mint a képzőművészetek többi ága, Magyarországon rohamosan halad, mert pótolnia kell a régiek mulasztását s mert az eddigi általános stílusok helyébe a rövidebb életű egyéni stílus lépett. A haladással pedig csak úgy tarthatunk lépést, ha állandóan figyelemmel kísérhetjük; ezt pedig csak kiállításokkal érhetjük el.

Természetes, hogy ezeknek a kiállításoknak is országos jellegűeknek kell lenniök.

Végül a grafikáról még néhány mondatot. A grafikának számos ága van, amelyek azonban mind ismeretlenek a közönség előtt. Pedig komolyságuk és mélységük épen olyan lehet, mint a képeké. A műtörténelem bizonyítja: Rembrandt-tal, Dürer-rel, Halbein-nal stb. stb. Szükséges tehát, hogy grafikai munkák is szerepeljenek a kiállításokon, lépcsőként ezekhez az óriásokhoz, s az ismeretek gyarapításához.

A Műpártoló Egyesület nagy munkát vállalt, de bizonyos, hogy a közönség méltó pártolásával az elvállalt feladatot teljesen megoldja, nem mucsai módon, hanem nagyvárosi stílusban.

Toroczkai T. O

Ál-Kovács János életéből.

Az áruló mérleg.

Pár hét előtt egy bicikli lopással kapcsolatban megemlékeztünk Ál-Kovács Jánosról, az érettségizett tolvajról, aki a hadsereg kötelékében tisztjelölti rangot is visel.

Ez a Kovács voltaképpen nem is Kovács, de Petrovsky János. Pár hó előtt még jó állása volt Holländer és Révész csermői (aradmegyei) malomtulajdonos cégnél. Kettőszáz korona volt a havi fizetése, ami egy olyan kicsiny faluban, mint ez a község is, bőségesen elegendő lett volna a megélhetésre. De Petrovsky uri élet után vágyott, kaszinóba járt, nagy lumpolásokat rendezett, sőt a kártyán is kipróbálta szerencsáját. Persze, nem sok sikerrel. Erre aztán összepaklított az egyik molnárral s amit vesztett a révén, behozta a vámon.

De nemcsak az öröket, hanem a gazdait is megvámolta, hónapokon át észrevétlenül sikkasztván kisebb-nagyobb összegeket, úgy hogy még csak meg sem gyanusíthatták érte.

Pár hó előtt a cég beküldte mérlegét felülvizsgálás végett egyik debreczeni bank főtitviselőjének. Ez alig fogott annak tanulmányozásához, észrevette, hogy a malom üzemében valami szabálytalanságnak kell előfordulni. Közölte ezt a céggel, amely kérdőre vonta Petrovskyt. Ez beismerte a manipulációkat, de kérte, ne tegyék tönkre. rokonai útján meg fogja téríteni az okozott kárt. Ka-

pott is halasztást s a malom tulajdonosai elhallgatták, miért lépett ki azonnal az üzemből. Petrovsky azzal az ürüggyel, hogy magánügyeit rendbehozza, még három napig maradt a községben. Ezt az időt azonban, ellentétben bementett céljával, arra használta, hogy megszorítsa ottani üzelmét. Mindenkit megpumpolt, aki elé került, a kaszinó szolgájától pedig óráját is elszedte.

— Add ide az órádat pár napra — mondta — az enyém nem jól jár!

A szegény szolgálta mit sem sejtve adta át óráját, melyet többé nem is kapott meg. Mint-hogy pedig a Holländer és Révész cég is hiába várta kárának megtérítését, feljelentést tett Petrovsky ellen az aradi kir. ügyészségnél, család miatt. Itt azonban úgy látszik az ismert burokratikus nyugalommal intézték az esetet s a köröző levelet csak az elmúlt héten kapta meg a debreceni rendőrség, mely akkor a bicikli lopás miatt folytatott eljárást.

Ma már Petrovsky a kir. ügyészség foglya, honnan ha kiszabadul, Aradra fogják át-kísérni.

A jövődó trónörökös házassága.

A schwarzauai fejedelmi nász.

Ma délelőtt fél 12 órakor ment végbe a schwarzauai kastélyban Károly Ferencz József prezmptív trónörökös Zita bourbon-pármái hercegnővel való esküvője.

A király kevéssel 11 óra előtt ért a pármái herceg kastélya elé, ahol élénk ovációkkal fogadták. Mikor a kastélyhoz ért, megfújták a kürtöket s amint áthaladt a kapun, levették a pármái lobogót s a császári lobogót tüzték ki. A kapuban Károly Ferencz József herceg és a szász király várták a királyt, akit a fogadóterembe kísértek. Itt várták Zita hercegnő, az udvar és az összes vendégek.

Fél tizenkét órakor sorakozott a nászmenet. A vőlegény a király és Mária Jozefa főhercegnő közt, a menyasszony pedig a madridi herceg és a pármái hercegnő közt ment. Utánuk sorban a szász király, majd Ferencz Ferdinánd trónörökös haladt s követték a királyi ház többi tagjai.

A menyasszonyon nehéz csipkedíszített fehér selyemruha volt. A vőlegény dragonyostisztí egyenruhát viselt, mellén a szász Revato-rendjellel.

Tanuk gyanánt a szász király, Mária Jozefa főhercegnő, Don Jaime és Mary pármái hercegnő szerepeltek.

A lakodalmi menet elején a vőlegény haladt, jobbján a király, balján Mária Jozefa főhercegnő, a vőlegény anyja. Utánuk a menyasszony, Zita főhercegnő, akit anyja, Mária Antónia és a madridi herceg kísért. Utánuk Frigyes Ágost szász király és Ferenc Ferdinánd trónörökös, majd párosan a többi vendég, köztük Ferenc Ferdinánd felesége, Hohenberg hercegnő is.

A kápolnában hetven aranyozott székek voltak. Az oltártól balra egy hatalmas dísz-szék a király részére. A vőlegény és a menyasszony az oltár elé léptek, a király helyet foglalt székeben és megszólalt az orgona. Az esketési szertartást Bisleti pápai majordomus végezte. A vőlegény tanui voltak Frigyes Ágost szász király és Mária Jozefa főhercegnő, a menyasszony tanui Don Jaime bourbon herceg és Mária Antónia hercegnő.

Csak a

minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsősorú

A rövid szertartás után az új pár a király elé lépett, aki még egyszer szeretettel gratulált nekik. A menet ezután lassan elhagyta a kápolnát és visszavonult a termekbe.

Fél egy órakor a kastély nagytermében a diszebédhez ült a fejedelmi násznép.

Okolicsányi László a nemzeti munkapártban.

Nyílt levél a választókhöz.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Okolicsányi László, a függetlenségi pártnak ez a régi, érdemes harcosa, aki a koalíció alatt a delegációban, mint a hadügyi bizottság előadója felette diszes és előkelő szerepet játszott, egy a választóihoz intézett nyílt levélben ma bejelenti a nemzeti munkapártba való csatlakozását.

Okolicsányi László levele egy közel száz oldalra terjedő nagyszabású tanulmány, melyben a szerző kiméletlen őszinteséggel adja elő, minő okok kényszerítik őt arra, hogy a függetlenségi jelszavak büvköréből a nemzeti munkapárt reális politikájára térjen. Kérdezi: vajjon akadna-e egyetlenegy olyan hiszékeny és együgyű választópolgár, aki elhinné neki, hogy most fogja megcsinálni az önálló hadsereget, holott akkor, midőn a hatalom minden eszköze a kezében volt pártjának, nem tudták elérni még a magyar századnyelvet sem. Kijelenti, hogy ő ilyen szerepre nem vállalkozik, olyan célokat nem hirdet, amiről előre tudja, hogy be nem válthatja, mert elérhetetlenségükről meggyőződött, olyan programot nem ad, melyet el kell ejtenie abban a pillanatban, amikor azzal győzne.

Kimutatja továbbá Okolicsányi, hogy a koalíció, amikor kormányon volt, nem követelt egyebet, mint a kilences bizottsági program megvalósítását és a magyar nyelvnek a hadseregben való alkalmazását. A mai kormány — ugye — ugyezen az állásponton áll és nem ígér kevesebbet, mint a mennyit ígért a függetlenségi párt, amikor hatalmon volt, viszont több biztosítékot nyújt arra nézve, hogy ígérését képes lesz beváltani. Okolicsányi tehát oda konkludál, hogy azon az állásponton, melyet három vagy négy évvel ezelőtt mint a függetlenségi párt tagja elfoglalt, semmit sem változtat ma, amikor a nemzeti munkapártba csatlakozik.

HIREK.

BALTAZÁR DEZSŐ DR.

ÜNNEPÉLYES LELKÉSZI BEIKTATÁSA.

Megemlékeztünk arról, hogy Baltazár Dezső dr. püspök lelkési beiktatójára nagy lelkesedéssel készül a debreceni református egyház és felekezeti különbség nélkül a társadalom minden osztálya. Reggel ünnepi istentisztelet lesz, amelyen a templomi beszédet Baltazár Dezső dr. mondja, azután pedig a presbiterium tart díszülést, amelyen a püspök-lelkész székfoglaló beszédet fog mondani. Délben egy órakor pedig az Arany Bika éttermében több száz terítékes ebéd lesz, amely iránt a presbiteriek, a református egyház hívei és Baltazár Dezső tisztelői közül igen sokan érdeklődtek s a jegyet ki is vál-

tották. A jegyeket az egyházi hivatalnál és a polgármesteri titkári hivatalnál lehet megváltani s egy teríték ára nyolc korona. Este a városház udvaráról fáklásmenet vonul a püspök lakásához, hogy üdvözölje őt.

Az ünnepi ebédet rendező bizottság ez uton is tudtul adja, hogy jegyek délben egy órakor a Bikában is válthatók. Teszi ezt annyival inkább, mert a külön meghívó a kellő időre sokakhoz nem jutott el.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban vasárnap, e hó 22-én prédikálni fognak: A Nagytemplomban Baltazár Dezső dr. püspök, a Kistemplomban 9 órakor Bányai Lajos 4. th., 11 órakor Babus Gyula 4. th., a Kossuth-utcai templomban G. Kiss Gyula 4. th., az Ispotályi templomban Tóth János 4. th., a csapókerthi imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkerthi imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt tíz órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

— **Változás a hadügyminiszteriumban.** Bécsből táviratozzák: A hadügyminiszterium elnöki osztályának vezetője, Urbán Nándor ezredes novemberben elhagyja ma állását és mint vezérőrnagy, egy felsőmagyarországi dandár vezetését veszi át. Utóda a hadügyminiszteriumban Boog Adolf ezredes lesz.

— **A presbiterium ülése.** A debreceni református egyház e hó 22-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az egyház tanácstermében presbiteri ülést tart, melynek tárgyai közül ezek a fontosabbak: Jelentés néhai Alföldi Gábor presbiter elhunytáról. Megüresedett helyének betöltése iránti intézkedés. — Kenessey Béla dr. püspök levele egyházunknak a Kálvin-szövetségbe örökös tagul belépése tárgyában. — Esperes levele egyházmegyei egyházi tanácsbírói és egyházi jegyzői állásra szavazás tárgyában. — A bérházépítő-bizottság beterieszté a Tóth Istvánnal, mint vállalkozóval kötött szerződést. — Az iskolaszék végzése a 69-ik tanítói—tanítónői állás szervezése tárgyában. — A gazdasági bizottság végzése az új gimnázium építésére 150,000 korona, adása, vagy ez összeg törlesztéses kamatjának elvállalása tárgyában. — A lelkési kar javaslata az elemi iskolai növendékek templomba járása tárgyában. — A lelkési kar javaslata a vegyes házasságokra vonatkozó egyházkerületi szabályrendelet tárgyában. — A lelkési kar javaslata a nagytemplomba egy pár villamos ivólámpa beállítása ügyében. Az iskolaszék végzése a Tégláskertben egy iskola építése tárgyában. — A napirend tárgyalásának megkezdése előtt Baltazár Dezső dr. püspök lelkési beiktatása fog megtörténni.

— **Az igazságügyi kezelő tisztviselők országos kongresszusa.** A debreceni kezelő-tisztviselők ma délelőtt népes értekezletet tartottak, melyen elfogadták az országos előkészítő bizottság javaslatát a drágasági pótlék követelése iránt. A holnap tartandó országos kongresszusra Kémery Béla irodatisztet, Csajkovic Gyula irnokot, Béresy Mihály és Moskovitz József díjnokokat küldték a fővárosba. Erélyesen követelik a drágaság enyhítését s e részben az osztrák példára hivatkoznak, ahol harminc milliót fordítottak e célra.

— **Jóváhagyták a betterment taxot.** — Tudvalevő, hogy Debrecen város közgyűlése kimondta az értékemelkedési járulékot és szedni az ingatlanok értékének emelkedése után. Az erre vonatkozóan alkotott szabály-

rendeletet azonban a belügyminiszter nem hagyta jóvá s azon több változtatást kívánt. A közgyűlés újból tárgyalta a szabályrendelet-tervezetet s néhány módosítás után újból felküldte a belügyminiszterhez, ahonnan most érkezett vissza. A miniszter azt elvben jóváhagyta, csupán néhány módosítást kíván. A polgármester a miniszteri rendeletet és a szabályrendeletet még e hóban rendkívüli közgyűlés elé viszi, hogy azt ott kihirdesék s még november hó 1-én életbe is lépjen.

— **Házasságok.** Az elmúlt héten a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a következő házasságkötéseket jelentették be: Nagy László—Nagy Eszter, Kis József—Sáfrán Erzsébet, Makai István—Varga Márta, Harangi Mihály—Rácz Mária, Kocsis Imre—Cserovszky Róza, Szabó József—Tóth Ida, Kolraszky József—Kristóf Erzsébet, Orsechovszky János—Jenei Róza, Fabretti Hugó—Netián Fedora, Tóth Elek—Nagy Juliánna, Kandi József—Rácz Karolin, Bácskai Lipót—Fischer Hermin, Vas József—Tornyai Juliánna, Farkas Herman—Gutman Hermina, Takács Dezső—Koncsek Erzsébet, Ligács Ágoston—Orosz Juliánna, Molnár Ferenc—Harsányi Mária, Sándor Ferenc—Tar Juliánna.

— **A rózsahegyi polgármestert felfüggesztették.** Rózsahegyről jelentik: A városi képviselőtestület tegnap délután Korner polgármester elnöke alatt ülést tartott és Székely Miklós polgármestert 47 szóval 18 ellen felfüggesztette állásából. Az indítványt erre Várady dr. és Kartal ügyvédek terjesztették be, azzal az indoklással, hogy az 1912. évi választól névjegyzék, melyet már szeptemberre el kellett volna készíteni, még mindig nincs meg. Azzal vádolták meg a polgármestert, hogy azért nem sürgeti a névjegyzéknek a bizottságok által való elkészítését, mert az eddigi munkálatokból úgy látja, hogy az nem lesz a vármegyei urak kedvére való. A képviselőtestület többsége, mely Hlinka András pánszláv híveiből áll, titkos szavazással határozta el a polgármester felfüggesztését. — A polgármester és Hlinka hívei között régóta folyik az ellenségeskedés. A polgármester régebben vizsgálóbíró volt és mint ilyen vezette a vizsgálatot Hlinka p'hanos ellen abban az ügyben, amely miatt Hlinkát két évi áll'arfogházra ítélték. Azóta haragszanak rá Hlinka hívei és azzal vádolják, hogy a vármegyei urakkal játszik össze. Itt általános a nézet, hogy a felsőbb fórum nem hagyja jóvá a felfüggesztést.

— **Az ágyugolyó áldozata.** Várpalotáról táviratozzák: Zugrik János ösküi gazdálkodó a hajmási erdőre ment szekerével fáért. A hajmáskéri tüzérési lövőterén egy harminc kilogrammos ágyugolyót talált, amely a lövés alkalmával nem robbant fel. Zugrik a golyót nagy titokban a lakására vitte és ott a rezet le akarta róla verni. Az ütéskétől felrobbant a golyó, feldobta Zugrikot a padlásra, a ház padlását és tetejét a levegőbe borította s mindent lángba borított. A tüzet sikerült eloltani, de Zugrik meghalt a szekeren, amelyen a veszprémi kórházba akarták szállítani. A szerencsétlen ember három hónap előtt házasodott.

— **A Polgári Asztaltársaság felruházó estélye.** A szegény gyermekek felruházására alakult Polgári Asztaltársaság november hó 18-án tartja ezévi felruházó estélyét. Az elnökség ezuton kéri az asztaltársaság igen t. tagjait, hogy hátralékos tagsági díjaikat vagy személyesen az asztalnál, vagy pedig utalványon (Dréher sörcsarnokba címezve) befizetni sziveskedjenek.

— **Világjáró magyar Debrecenben.** Fie-binger Imre erzsébetfalvai mérnökjelölt, ki

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár **Hitelt nyújt**
minden elfogadható formában
Részvénytársaság **Betétet 5%-kal kamatoztat.**
Piacz-utca 41. sz.

tanulmányait Svájcban végezte, két amerikai gyárossal fogadást kötött, hogy 12 év alatt beutazza a világot. Már beutazta Európát, Ázsiát és Afrikát, most még Bukovina, Galica, Szilézia, Poroszország, Hollandia, Anglia, Amerika és Ausztrália van hátra túrájából, mely 1916. december közepéig tart. Igen sok kalandot élt végig vándorlásain. — Rózsahegyen elfogták, mint orosz kém, Afrikában mint szökött legioner. Mikor elindult, csak magyarul és németül tudott, ma pedig már hat nyelvet beszél. Panaszokdók a magyar közönség részvétele miatt. Pedig ruhára, cipőre lenne szüksége és kérnie nem szabad. Levelezőlapok árusításából szerzi be napi szükségletét. Idáig 46.612 kilométer utat tett meg.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő eljegyzéseket jelentették be: Leitner Béla—Csengeri Margit, Ladányi Lajos—Magyar Erzsébet, Marcsinkó Dániel—K. Szabó Róza, Bárány Pál—Berta Juliánna, Kiss György—Gyurkó Erzsébet, Barkási Márton—Gupcsák Teréz, Csikes Ferenc—Szabó Zsuzsanna, Szücs Ferenc—Székely Róza, Papp László—Török Marcsa, Kárpáti Béla—Füredner Erzsébet, Molnár György—Molnár Zsuzsanna, Erdei Ferenc—Haidu Zsófia, Dalmy János—Simon Juliánna, Györfv István—Ókrós Margit Komócsin Sándor—Kiss Juliánna, Bíró Károly—Ruskó Mária, Kállai György—Simon Erzsébet, Kerékgyártó István—Nemes Róza, Varga György—Czirják Juliánna, Borsos János—Vékony Mária, Szabó Imre—Zih Zsófia.

— **Ismerkedés a főiskolában.** A debreceni főiskola akadémiai ifiúsága minden évben ismerkedési estélyt szokott rendezni. Ezt az estélyt a mai napon, amikor a főiskolában Nagy István szeniort iktatták be nagy ünneppel, tartották meg a Bikában, ahol mintegy 200 ifjú és a tanári kar F e r e n c z y Gyula dr. vezetésével jelent meg. Az ifiúság jó kedélyben sokáig volt együtt Csokonai-dalokat énekelve. Éjfélkor távoztak a tanárok, akiket „Ballag már a vén diák”-kal búcsúztatták el. Jászi Viktor dr. szép beszédet mondott Oláh Gáborról, mint régi debreceni diákról, aki most betegen fekszik. A beszéd nagy hatást tett.

— **Esküvő a király engedelmével.** Uj-Gradskából jelentik: Janjanin főhadnagy, aki a Landwehr itteni ezredében szolgált, hirtelen súlyosan megbetegedett. Betegágyából táviratban arra kérte az uralkodót, hogy engedje meg, hogy régi barátjával kaució nélkül megesküdjék. Két óra múlva megérkezett a király távirati engedélve. A halálos ágyon megesküdött a főhadnagy a leányt és félórával az esküvő után meghalt.

— **A kolera.** A belügyminiszterium közegészségügyi osztályának közlése szerint ma Budapestről egy, a Torontálmezei Ecsehidről egy, Felsőmuzslyáról egy, Nagybecskerekéről egy, továbbá a krassószörénymegyei Alsólunkáról kettő, a bácsbodrogmegyei Bácsordasról egy, a Nagybaracska melletti egyik tanvárol egy, végül a komárommegyei Izsárol öt kolera-gyanús megbetegedést jelenttek. — Anatinban tegnap kolerában meghalt özv. Geizerné és leánya, Schemleinné. Geizerné veje, Schemlein pedig haldoklik. — Monostorszeren négy kolera-gyanús megbetegedés fordult elő. — Zágrábból jelentik, hogy az országos kormány egészségügyi osztályának közlése szerint a szerémségi Martinczi községben ismét föllépett a kolera. Azonnal orvosi segítséget küldtek ki. — Dr. Rogulics főispáni titkár, valamint dr. Reichwein, az országos kormány egészségügyi osztályának elnöke, azonnakk a kolera-járványos vidékre mentek és megtettek minden szükséges intézkedést. Eddig négy ázsiai koleraeset fordult elő, amelyekből kettő halálos kimenetelű volt.

— **Drágaság a háboru miatt.** Szófiából táviratozzák: A háboru kitörése óta talán az

egész világon a legnagyobb drágaság Szófiában van. A lakosság tüntető gyűléseket rendez, az alsóbb néposztályok valóságos éheznek, de semmi sem használ. A hus ára 45 százalékkal emelkedett, a kenyéré 25 százalékkal, szénét egyáltalán nem lehet kapni. Egy métermábsa kőszén eddig 2 és fél frankba került, most a hivatalos árjegyzés 4 és fél frank. Az egész országban takarmányhiány van.

— **Egy kávéházi kardaffér.** A napokban egy főhadnagy kávéházi afférjáról irt közleményünkkel kapcsolatban tudomást szereztünk arról, hogy az esetből kifolyóan semmi olyan nem történt, ami a közleményben szerepelt főhadnagy egyéni integritását kisebbíthette volna.

— **A lelencgyermek.** Mészáros Mátyás 13 éves lelencgyermekét, aki Varga Miklós Hajdunánási tanyájára betört és onnan különböző tárgyakat ellopott, ma Debrecenbe jött és itt a rendőrség letartóztatta.

— **Verekedtek a legények.** A vásártéri állomáson mulatott Török Imre a társaival. Időközben más társaság is odavetődött, összekaptak és valaki az ismeretlenek közül úgy vágta fejbe Török Imrét, hogy menten elborította a vér. A bal koponyáján hatalmas ütés látszik. Orvosi látéletet vettek fel róla, az ismeretlen támadók ellen pedig megindult a nyomozási eljárás.

— **Halálos katasztrófa egy orfeumban.** Prágából táviratozzák: Tegnap este az itteni dalsarnokban nagy szerencsétlenség történt. A színpadon magas trapézt állítottak föl a Popescu akrobatacsoport számára, a mely első előadását tartotta. Zsufolva volt a nézőtér. A nyaktörős mutatóványokat feszült izgatottsággal figyelte a közönség, mikor egyszerre elhallgatott a zene és következett a halálugrás.

Az akrobaták vezetője, Popescu, háromszoros szaltomortált csinált. Nem lehet tudni, mi történt, az egész egy szempillantásig tartott, Popescu fejét vágódott a porondra s mozdulatlanul terült el. A közönség rémülten tódult a kiáratok felé. Az eszméletlen akrobatát lepedőbe burkolva vitték ki s automobilon a kórházba szállították. Az orvosok elveszettek tartják.

— **Karczag Vilmos zsaroló kritikusa.** Érdeke rágalmozási pört tárgyalta tegnap a bécsi bíróság. A Zeitz párisi levezetője, Bloch Zsigmond emelt panaszt Karczag Vilmos, a „Theatre an der Wien” igazgatója ellen, Karczag ugyanis táviratban azzal vádolta meg Bloch Zsigmond újságtudósítót, hogy ő a párisi lapokban azért becsémélte le a Theater an der Wien párisi vendégzereplését, mert nem kapott tőle pénzt. A tegnapi tárgyaláson Karczag elmondotta, hogy mikor társulata Párisban vendégzereplést, Bloch megjelent a társulat imprezáriójánál, Renardnál és meg akarta zsarolni. Arra hivatkozott, hogy a párisi lapoknál ő szokta intézni a vendégzereplések ügyeit és ha erre nem kap költségeket, akkor „bajok lesznek.” Pénzt nem kapott és erre az egyik párisi lapban egy költött intervjut tett közzé Lecocq-kal, az ismert zeneköltővel és ebben az intervjuban nagyon megkritizálta a bécsi társulatot. A tárgyaláson kiderült, hogy ez az intervjú hamis. A bíróság ezért Karczagot felmentette a rágalmozás vádjáról.

— **Elhunyt.** Ma a következő halálesetet jelentették be az állami anyakönyvi hivatalban: Zsikor Sándor ref. 2 éves.

— **Az elzüllött szép leány.** Szolnokról jelentik tudósítónk: Dobby Lajosné hét vármegyében híres szépség volt lánykorában. Hazassága azonban nem volt boldog, mert az

egykor elbizakodott leány asszonykorában kalandok után vágyott. Férje eleinte próbálta visszatartani, de semmi sem segített, ivásnak adta a fejét s végleg elzüllött. Mindenki elhagyta, vagyona utolsó fillérért is elitta már, kegyelemkenyéren élt, a csépal parasz-tok néha-néha adtak neki egy darab kenyeret. Tegnap elment volt jókaróihoz és mondta: — Most úgy megyek el, hogy soha többé ne jöhessenek vissza.

És Dobby Lajosné, a híres szépség, a Tiszába vetette magát és ott lelta halálát.

— Gyakori panasz olyanoknál, a kiknek hashajtót kell használni, hogy „nekem ez vagy az a szer nem használ”.

Ez a panasz a valódi **Ferencz József-keserüviz**nél nem állja meg a helyét, mert ez a világhírű gyógyító ásványvíz, ha megfelelő adagot használunk, bármily természetű embernél elő tudja a kívánt hatást idézni. Erős, hirtelen eldugulásnál a reggeli előtt egy borospohárra való **Ferencz József-víz**et kell meginni s ezt egy óra múlva meg lehet ismételni. Ennek a szükségessége azonban csak ritkán következik be.

A forrásnál palackozott és kereskedésekben árusított igazi **Ferencz József-keserüviz** megfelelő adagolásnál sohasem fog lehangoltságot előidézni, mint más hashajtóknál gyakran előfordul. Általánosságban egy fél borospohárnyi is elegendő. Érzékenyebb természetű egyéneknek már ennél kisebb adag is előidézi a kívánt hatást.

— **A vámospércsi tüzhatal.** Pár nap előtt egy vámospércsi tudósítás alapján megirtuk, hogy Vámospércsen leégett özv. Szabó Mihályné háza és veje Fülöp József is odaégett. Most az ottani csendőrség ártirt az ügyészséghez, hogy nem tartja valószínűtlennek, miképp büntény áldozata lett Fülöp József. Mert a hulla koponyájának hátsó része levált, ami inkább gyilkosság, mint égés miatt történhetett. A csendőrség tehát azt hiszi, hogy Fülöp Józsefet vele rossz viszonyban élő felesége előbb agyonütötte, aztán, hogy tettét elfedje, felvitte a padlásra és rágyújtotta a házat. Táby Mihály kir. ügyész és Bészler Ervin vizsgálóbíró-segéd kiszálltak a helyszínére és a vizsgálatot és boncolást elrendelték.

— **Egy kínai forradalmár.** Néhány évvel ezelőtt történt, hogy a londoni Hyde-parkban a kínai nagykövet megbízásából négy kínai elfogott egy ötödiket, Sun-Jat-Sent. Ez, a kínai forradalmi mozgalom vezére volt. Az elfogatás nagy feltűnést keltett és az angol kormány megakadályozhatta a kínai nagykövetet abban, hogy az angol területen jogtalanul elfogott Sun-Jat-Sent Pekingbe deportálják. Megszabadulása után Amerikába vándorolt és ott élő honfitársai között sok ezer dollárt gyűjtött a forradalom céljaira. A pénzzel fölszerelten hazájába sietett és nagy eredménnyel folytatta forradalmi agitációját, dacára annak, hogy a kínai kormány seregszám küldte elfogatására a rendőröket. 1907-ben Tokióban óriási közönség előtt tartott felolvasást a kínai forradalom céljairól. Kijelentette, hogy az első cél köztársasági államformát létesíteni; sok szociális reformot tervez, újjá akarja szervezni a hadsereget, a hivatalokat és mindenképp azt akarja, hogy Kína legyen a kínaiaké és ki akarja üzni a mandzsukat. — Sun-Jat-Sen az utolsó hónapokban megint Amerikában tartózkodott és mert a honfitársai között végzett gyűjtés ismét eredményes volt, már vissza is tért hazájába folytatni a forra-

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, cmésztési és lélegezőszervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárterekben. SCHULTES ÁGOST Szinyo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

dalmi propagandát. A forradalmi mozgalom Kinában egyébként rendkívül kiterjedt, mert mint egyik ismerője, C. S. Gunn, a Jounng China Association kintárosa mondotta, Kina 426 millió lakosa közül 400 millió forradalmár.

— **Árvagyermek felruházása.** A néhai Kövesdy János-féle alapítvány kamatának rendeltetése az, hogy abból árvagyermekeket ruházzanak fel. Az idén e kamatból 150 árvagyermek nyer ruhát.

— **Tíz napja temetetlenül.** Székesfehérvárról jelentik: A város legforgalmasabb utcájában, a Deák Ferenc-utcában borzalmas letre akadt tegnap délután a rendőrség. Egy teljesen feloszlott női hullát találtak az egyik lakásban, ahonnan már napok óta borzalmas büz áradt ki. A többi lakók, mivel özv. Jankovics Mihályt, aki a lakást bérelte, már körülbelül két hete nem látták, jelentést tettek a rendőrségen, hogy valószínűleg öngyilkosságot követett el lakótársuk, de nem merték feltörni lakása ajtaját. Így tíz napig feküdt holtan Jankovicsné, mire megtudta a rendőrség, melynek közgei az ágyban talált hullát megvizsgálta, megállapították, hogy véres agyguta következtében beállott szívbénulás ölte meg a magános asszonyt, mert sérülést nem találtak rajta.

— **Fényes-Lakos gyermekdelután a Bikában.** Páratlan érdeklődés kíséri minden évben Fényes Annus és Lakos Vilma fellépését. Az idén nov. 5-én vasárnap d. u. 5 órakor tartják tündéri estélyüket, mely oly kedves gyermeknek, felnőttnek egyaránt. Az estélyen 4 Baba primadonna fog fellépni. Jegyek hétfőtől kezdve válthatók Antalfynál.

— **Epilepszia ellen** sokféle gyógyszer van forgalomban. Bizonyos azonban, hogy a hány epilepsziás beteg van, annyi féle a betegség változata, ami természetes is, tekintettel arra, hogy az egyes betegek mennyire különböznek egymástól nemre, korra és testalkatra nézve. Ebből önként következik, hogy csak oly gyógymód eredményezhet tartós gyógytsikert, mely minden egyes betegnek egyéni természetéhez alkalmazkodik. E követelménynek az a gyógymód felel meg leginkább, melyet a hirneves specialista orvos, dr. Szabó B. Sándor honosított meg, a mely több ezer esetben fényesen bevált és a szakirodalom részéről is elismerő méltatásban részesült. E gyógymód azért oly nagy értékű, mivel az epilepszia gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mita gyógyult esetek nagy száma is bizonyít. Gyógyulást keresők forduljanak felvilágosításért dr. Szabó B. Sándor orvos rendelő intézetéhez (Budapest, V. Nagykorona-utca 18.)

— **Müncheni Hofbräu-barna sört mérnek** máától kezdődőleg a Márkus-pincében, (az Alföldi Takarékpénztár kellemes souterainbeli otthoni helyiségében). A világnak ez a legjobb söre állandóan csapon fog állani és házhoz is szállítják, minden külön költség nélkül, literenként. Vészségényeknek különösen ajánlatos ez a gazdag táperejű, frissítő ital. Telefon 953.

— **Okirathamító vasutasok.** Szatmárról jelentik: Ligeti Márton királyházi vasúti távirtdakezelő felkérte Szolár János vasúti raktárnokot, hogy legyen segítségére egy kölcsön megszerzésében. Szolár át is adott neki egy kezességi aláírásokkal ellátott kötelezvényt, amelynek alapján az Államvasutak Takaré- és Segélyszövetkezte 650 korona kölcsönt folyósított Ligetinek. Most azonban kiderült, hogy a kezességi aláírások hamisak. A vasúti alkalmazottak ellen megindították a büntető eljárást.

— **Bottó Kornél** pipere, diszmi és rövidáru üzletére a Piac-utcában (Hungária mellett) hívjuk fel a közönség figyelmét, hol igazán előzékenyebb kiszolgálás és szolid árak mellett lehet beszerezni jó minőségű rövidáru cikkeket, szabó kellékeket, ruhádzsoket, női kiegészítőket, valamint mindenemű pipere, diszmi és rövidáru. Különös figyelmet érdemelnek a „Kornél” rozsdamentes patent kapcsok, mely a fogyasztó közönség előtt már is közkezdveltségnek örvendő, tucatja 6 fillér és kizárólag fenti cég árusítja s kérijük a cégre ügyelni.

— **Élővirág, koszorúk** mindszentekre már most megrendelhetők Simkovits Sándor műkertésznél — kert. Telefon 502.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvosi ismét rendel Debreczenben f. hó 27-én, azaz pénteken egész nap és 28-án szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbaosok számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **A legszebb uridívat** cikkeket Frank Testvéreknel szerezhetjük be.

— **Nők a kereskedelemben.** Régen nélkülözünk Debreczenben egy olyan intézményt, amely hivatva lenne a nőket rövid idő alatt a kereskedelmi irodákban előfordulható összes munkálatokra rövid időn belül megtanítani. A gépirás (az összes rendszerű gépeken) gyorsírás, könyvelés és a levelezés elsajátítása céljából tanfolyamot nyit f. év nov. hó 1-én a „Mercur” vállalat Arany János-utca 2. Telefon 5-40. Beiratási díj nincs.

— **Csödtömegből vett** nagymennyiségű áruk érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.

— **5 korona darabja** a valódi gráci Pichler kalapoknak Györfi testvéreknel, Piac-u. 30.

— **Egy tanuló** fizetéssel felvétetik Györfi testvéreknel, Piac-utca 30.

— **Goldstein Karolina** első debreceni orvosilag elismert mellfűző műtermét Miklós-u. 5. szám alá helyezte át. (Megyeházzal szemben.)

Elsőrendű AMERIKAI Gzipők

kizárólag

Mandel Lipótnál

Telefon 352.

Debreczen, a Hungárlával szemben.

— **A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet** Debreczenben, Piac-utca 73. sz. f. évi augusztus hó 20-án megalakította a XVI-ik új évtársulatát, amelyre már a mai naptól kezdve betáblázás, kezesség és értékpapir fedezet mellett ház és földvételekhez, építkezésekhez előnyös feltételek mellett igen olcsó hosszú lejáratu kisebb heti befizetésekkel könnyen törleszhető minden levonástól mentes kölcsönök folyósít. Régi terhes tartozásokat előnyös feltételek mellett gyorsan convertál.

— **Sárcipőket** a rossz idő beálltával legolcsóbban beszerezhet a Linoleum áruházban Piac-u. 49. Telefon 644. Ugyanitt van az „Usona” világhírű gummi-sarok egyedüli lerakata.

Pénzt takarít meg!

ha férfi-, nő- és gyermekruha szükségletét

Szabó Miklós

üzégnél. Piac-u. 61. sz. a Szent Anna-utcával szemben szerzi be, ahol téli kabátok és öltönyök már 20 koronától kezdve kaphatók. Nagy raktár :: mindenemű férfi-, nő- és gyermek ruházati cikkeiben. :: Külön mérték osztály. Külön gyermekruha osztály.

Dr. Tüdős János

orsz. gyűl. képviselő

a Debreczeni Első Takarékpénztár jogtanácsos és

Dr. Gévay Béla

ügyvédek egyesített irodája

Debreczen, Piac-u. 41. I. emelet.

Órák, ékszerek, ezüstneműek

eddig nem létezett olcsó árakon

Sándor Armin

legsolidabb alapon álló üzletében

DEBRECZEN, Piac-u. 41. (Dréher sörcsarnok mellett.)

Órajavitások, ékszer alakítások, kiváló gonddal, legolcsóbban!

Csatornázási vállalat és ezement csőgyár

Debreczen. Gyár: Miklós-u. 53. Irod.: Széchenyi u. 18.

Tulajdonos SZTUDINKA SZILÁRD mérnök.

Elvállal csatornázási, vízvezeték-berendezéseket. Raktáron tart saját gyártmányu beton csöveket, kartelen kívüli szolid árakon. :: Költségvetéssel díjtalanul szolg. l. ::

Szabászat, varrás és minta rajzolás

minden ágából tökéletes és gyors kiképzést nyerne intelligens hölgyek

ERDŐSSY IRMA

házi szabászati akad. végzet, okl. szaktanítónő, Hatvan-u. 42. szám alatti 19 év óta fennálló szabászati tanintézetében. — Beiratkozás bármely napon. Felöltöttek s varróknak részére külön esti tanfolyam

Figyelmeztetés.

Mivel legutóbb silány utánzatai lettek a jósaaga által híressé és közkezdvelté vált

Riz Abadie (Riz Dore)

czigaretta hüvelynek és papírosnak forgalomba hozva, kérjük i. t. vevőinket, hogy ne hagyják magukat terrorizálni egészségük rovására és kérjenek határozottan csakis valódi (Abadie) hüvelyt és papírost.

A különböző utánzatok, a hasonlóan hangzó nevével csakis a i. t. vevők megtevesztésére szolgálnak és azok ellen az összes törvényes lépéseket megfogjuk tenni

Société des Papiers (Abadie) egyedüli nagybani gyári raktár, Debreczen részére

Bineth Vilmos és Armin

Simonffy-u. 2. (Városi bérház.)

Kapható az összes dohánytözsdekben.

UJ POSZTÓ ÜZLET.

Legújabb divatu bel- és külföldi gypju szövetek legújtanosabb :: szabott árakban. ::

Kupfer József

Piac-u. (Bika szálloda mellett.)

A legsolidabb áron

Berényi Anna

női divatterme

DEBRECZEN, Péterfia utca 4. sz.

Készít angol, lovagló, franczia, utczal és alkalmi ruhát, kabát, :: köppeney és costümöket. ::

— Schimmer Mórné női és leány kalap terme Hatvan-u. 11. szám.

— Valódi angol átmeneti kabátok Békes Lajos úri divat üzletében. Telefon 304.

— A Magyar Király kávéház tulajdonosának sikerült a hirneves és itt közkedveltségnek örvendő Berzsényi Ferike szimfonikus női zenekarát megnyerni, hol is es-ténként hangversenyt tartanak Bercon Leo karmester vezetésével.

— Modern faliképekben állandó ujdonságok Thaisz Arthur papírúrházában.

Egy hölgy

aki egészséges bőrápolásra tart, különösen nyári szeplőt elűzni és ezért puha, finom, csárt bőrét és fehér arcát elérni és megtartani óhajt, mosakodjék csakis

**Steckenpferd-
Hilfsmiszappannal**
(Márka jótól.)

Bergmann & Co., Tetschen a E.
Darshja 80 f. Kapható minden
gyógyszertárban, drogeriában és
parfümüzletekben stb.

Órák és ékszerek

nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY

Órás és ékszerész

Piacz-u. 75. szám.

Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden
tárgyon szabott ár van feltüntetve.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

**a Fáy arozorémet
Fáy szappant
és Fáy poudert**

mint legjobb arczszépítő szer, melynek használatától
minden szeplő és májfolt 3 nap alatt eltűnik! Ára
1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárába

Kossuth-utca 8. (A színház mellett.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	883.—
Osztrák hitel	687.—
4 százalékos koronajáradék	90.80
Allamvasút	728.25
Jelzálogbank	479.50
Rimamurányi	893.—
Salgótarjáni	670.—
Közuti vasút	790.—

Irányzat: Nyugodt.

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 5%, Berlin 4 1/4%, London 3.93 1/4%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése.	
Buza októberre	11.89
áprilisra	12.11
Rizs októberre	10.54
áprilisra	10.53
Zab októberre	9.52
áprilisra	9.67
Tengeri májusra	8.61

Irányzat: Csendes. Készaru ártartó.

Helyiértékpapírok magánárfolyama.

Névért.	Ösz- tétel	1911. szeptemberi el	Kor.
500	50	Debreczeni Első Tktár	900
200	1	Alföldi tktár	860
500	40	Ipar és Keresk. bank	780
200	18	Közgazdasági bank	440
200	17	Takarék és Hitelintézet	890
200	14	Debreczeni Hitelbank	260
400	21	Általános Forgalmi Bank	—
200	10	Bankeyesület	—
200	80	Istvánmalom	700
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	15	Termény és Áruraktár	550

Az Alföldi Takarékpénztár részvények elővételi joga. Alig lett köztudomású az Alföldi Takarékpénztár tőkeemelése, amely szerint 1200000 koronás alaptőkéjét 2400000 koronára emeli, nyomban megindult az érdeklődés a részvények iránt s a kereslet az elővételi jogokra; utóbbiakban már a mai napon 20 koronás kötések is történtek.

Egy pénztézet egyetemi alapítványa. A Debreceni Hitelbank példáját elsőként követi a Debrecenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet, melynek közgyűlése elé egy 5000 koronás alapítványt indítványozó pro-pozícióval lép a Megyery Pál dr. elnöklete alatt álló igazgatóság. A fiatal, de virágzó intézet által nyújtott példa követést érdemel.

A Közgazdasági Bank fuziója. Megirtuk a napokban, milyen serege támadt a különböző kombinációknak abból a körülményből, hogy a Közgazdasági Bank részvényei rövid idő alatt rohamosan emelkedtek. E kombinációk között megemlítettük azt is, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár affiliálná a Közgazdasági Bankot. Amint pénzügyi körökben kolportálják, ez a feltevés nem volt minden alap nélkül, de oda módosul, hogy a Debreceni Első nem affiliálni készül a Közgazdaságit, hanem fuzióra lépne vele s az így még erősebbé vált hatalmas takarékpénztárnak alapos kilátásai vannak arra, hogy a legnagyobb fővárosi pénztézetel igen szoros és benső üzleti összeköttetésbe lépjen.

A Nagytapolcsányi Takarékpénztár fizetési-kép-telensége. Nagytapolcsányból jelentik: A Nagytapolcsányi Takarékpénztár fizetési-kép-telenséget jelentett és egyben kérvényt nyújtott be a törvényszékhez, hogy nyissa meg ellene a csődeljárást. A mai nap folyamán az igazgatósági tagok közül többen büntető följelentést tettek az igazgatóság tagjai ellen könnyelmű hitelezés miatt. A takarékpénztár passzívái egy millió koronára rugnak. Az egyezségi tárgyalások megindultak a takarékpénztár és hitelezői között és siker esetén a részvénytőkének egy elenyésző részét megmenthetik.

A Termény- és Áruraktár osztaléka. A Termény- és Áruraktár igazgatósága, a le-folyt üzleti év eredményéhez képest, 18 koronás osztalékot hoz a holnapi közgyűlésen javaslatba. Tavaly 15 korona volt az osztalék.

Cukorgyár Debrecenben. Budapesti tudósítónk jelenti: A fővárosi közgazdasági körökben mint befejezett tény kolportálják, hogy a Magyar Vasuti Forgalmi részvény-társaság, a Wiener Bankvereinnal karöltve, Debrecenben nagyobb szabású cukorgyárat létesít. Ezen intézmény a Debrecen—Nyir-balkányi h. é. vasút teherforgalmát volna hivatva fellendíteni, amely vasút tudvalevő-leg a Magyar Vasuti Forgalmi részvény-társaságnak képezi tulajdonát.

Hatvány-Deutschék megvették az aradi Széchenyi-malmot. Azok a tárgyalások, amelyek Hatvány Károly báró az aradi Széchenyi-gőzmalom megvétele dolgában a napokban kezdett, most hirtelen befejezést nyertek és pedig azzal az előrelátott eredménnyel, hogy a Deutsch Ignác és Fiai cég s a Hazai Bank érdekeltsége az aradi malmot is beolvastotta az általa alapított tröszt kebelébe. Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, az aradi malom megvételére vonatkozó szerződést tegnap irták alá Budapesten. A be-olvasztás műveletét igen rövidesen vizsgálja keresztül, amennyiben a Hazai Bank egy-szerűen be fogja váltani az aradi malom részvényeit.

Álhírek egy új malom alapításáról. Illet-kes helyről nyert értesülésünk szerint a Termény- és Áruraktár telkén emelendő új malomról szárnyra kelt hírek minden alapot nélkülöznek.

Debreceni Hitelbank részvények. — A Debreceni Hitelbank részvényekben — az igen kedvezőnek ígérkező mérleg hírére — mindenfelé fokozottabb kereslet észlelhető, úgy, hogy ennek alapján a nevezett papíros 260 koronára szökött fel.

Az első négyemeletes ház Debrecenben. Ungár Jenő debreceni bankigazgató engedélyért folyamodott a városhoz az Uj-utcában emelendő négyemeletes palota építésére.

Borberaktározó részvénytársaság van Debrecenben alakulóban. A tervezett vállalat alapítói sorában oly tekintélyes emberek szerepelnek, hogy annak rövidesen leendő megalakulása csak napok kérdése. Tekintettel arra, hogy Debrecen és környéke az utóbbi években hatalmas bortermelő központtá nőtt ki magát, e tervezett vállalat úgy termelőkre, mint általában közgazdasági életünkre feltétlenül előnyös hatással lesz.

Városi takarékpénztár Makón. Makó város tanácsa elhatározta, hogy egy községi takarékpénztárat létesít. Nem valószínű azonban, hogy ez a terv rövid időn belül megvalósul, mert a belügyminiszterium szorosan ragaszkodik azon korábban elfoglalt álláspontjához, hogy a pénztézet reform keresztülvitele előtt községi takarékpénztárak létesítését nem engedélyezi.

Mennyi lesz a Bankeyesület tőkeemelése? Tegnap hiriünkre vonatkozóan a Bankeyesület részvénytársaság igazgatósága egy hozzánk intézett levelében a következő sorok közlésére kért fel bennünket:

Tény az, hogy részvénytőkénket még ez év folyamán emelni fogjuk, azonban nem 200,000 koronával, hanem annál tetemesen magasabb összeggel, melynek nagyságát azonban nem közölhetjük, mivel ezen ügy jelenleg az előkészítés stádiumában van.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piacz utca 73. sz. (Tihanyi ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámítolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előleg-k értékpapírokra. — Bel- és külföldi pénznemek és értékpapírok adás-vétele. — Parozelázási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele megőrzés és kezelési végett (safe deposit.) Árakereskedelmi üzle ek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

1911/291 3-4 oldal
Kiepesítől

Nagyobb fizetésképtelenségek. Teszler Simon nagyváradai posztókereskedő megszüntette fizetéseit. Az árutartozások 156 ezer koronára, a pénztartozások 90 ezer koronára rugnak, de még további pénz-passzívák is vannak és ezeket most állítják egybe az aktívakkal. A cég azért már bíróságon kívüli egyezség iránt indított tárgyalásokat. Leginkább bécsi és brünni cégek vannak érdekelve. — Götzl József szombathelyi kézműárkereskedő fizetésképtelenséget jelentett. Az árúé és pénztartozások 88.000 koronára rugnak. Az aktívák még ismeretlenek.

Van szerencsem a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **angol és francia**

nőruha divattermemet

József kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Szives megkeresést kér

KATZ RÓZA

József kir. herceg-u. 14. sz.

Olcsó kamat mellett
5 esetleg 10 évi
visszafizetésre kölcsönökd ad, valamint **kereskedői követeleéseket** leszámítol a
Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

NYILTTER.

Igen jó eredményt alkalmazták.
MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVIZ

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYNYEBBEN RÉSZEZTHETŐ
ARZÉNES VIZ
VÉRSZEGÉNYség SÁPKÓR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI ÁLLAPOTKNÁL ADHATÓ
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDÉSEKBEN

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvei József.**

A tábornok csak annyit mondott, hogy érti. Nagyon hüvös, számító, józan öreg ur volt, két szemű, teleszívű, de igazságos. — Szitta a szivarját és majdnem mulatott a püspök kétségbeesésén.

— Mind igaz barátom-uram, de hadd kérdek valamit, mielőtt tovább megyünk. Mit hiszel te az egész dologból. Meg mernél esküdni, hogy ez az ember szédelgő?

— Persze, hogy meg. A bátyám fiát Rabkában eltemették. Hogy lehet az az ember a fia.

— Nem hellattál történeteket mesélni a bányákban évekkal ezelőt?

— Hallottam, de azok mesék voltak. Fülöp elvesztette az esztét mikor a felesége meghalt. Örültségében azt hajtogatta mindig, hogy az öcsénk meg akarja ölni a gyerekét. De ez csak hallucináció volt. Egy örült ember képzelése. A gyerek azonban két évvel az apja halála előtt meghalt. A sirja is áll még — a tűz nem pusztította el.

— Felnyitották?

— Igen. Rudolfnak volt erre gondja. Az igazságnak árnyéka sem fér ehez a meséhez.

A tábornok köhögött és a szivarja hamuját könnyedén a szőnyegre szórta.

— Láttad azt az embert?

— Lehet, hogy láttam. Én is jártam a bányában a tó körül, ahol ő csolnakmester volt.

A tábornok bólintott.

— Ajánlom, hogy nézd meg — mondta röviden.

— Azt akarod mondani, hogy hasonlít a bátyámrá?

— Azt akarom mondani, hogy ha ezt az embert felöltöztetnél huszártiszti egyenruhába, senki sem hinné el, hogy Fülöp nem támadt fel.

A püspök sóhajtott. Ettől tartott.

— Efelőtt lehet gondolkodni — ismerte be. — Lehetett Fülöp életében egy kaland, amiről mit sem tudunk. De csak nem gondolod, hogy a rabkai bányákat átadjuk Fülöp természetes fiának?

— No lám, helyen vagyunk. Eddig elismerem én is, hogy imposztor. De a tény maga sürgősen követel teljes jóvátételt, egy tisztes kielégítést, bizonyos mértékben védelmet. Annyit mondhatok püspök ur, hogy amiben ez a szegény ember részesült eddig, az hallatlan botrány. Olyan botrány, amiért te is, mások is felelősséggel tartozik. Vigyázz, hogy mit cselekszel, mert a társadalom ellen fordulhat.

A püspök megtörölte verejtékező homlokát.

— Bármilyen legyen is, az Erlach-palotában nem maradhat.

— Miért nem? Nem ez a legbiztonságosabb hely a számára? Azt akarod, hogy elmesélje a dolgát az egész városnak?

— Semmi ilyen nem akarok. A hugomat kell tekinteni. Nem gondolod, hogy egy fedél alatt...

A tábornok a kezével legyintett:

— Azt mondja, hogy az unokabátyja. Magad is odaszállsz és vigyázhatsz rá. Ha külföldre küldöd, megindul a pletyka. Ha van valami a meséjében, a te kötelességed azt kideríteni. Ha csak természetes fia, akkor el kell látnotok. Ezt mondtam a grófnak is és ez a véleményem. Ennél maradok. Mit gondolsz, mit mondanának, ha megtudnák, hogy szegény fiút a pavnai örültek közé csukattatok? Mégis csak rokonotok. Azt mondom, hogy az egy becstelen dolog volt, amiért még felelnetek kell.

— En? De csak nem engem vádolsz vele?

— Tehát a néma Rudolf neked nem szólt?

— Azt nem mondhatnám — említette. Én egyik társ vagyok a rabkai bányákban, nem hallgathatta el előlem.

— Tehát annál inkább van rá okod, hogy elhallgasd és jóvá tedd. Kerüld el a vizsgálót és az igazságszolgáltatást. Jobb tanácsot nem adhatok.

(Folyt. köv.)

Elsőrendű száraz
Tűzifa
házhöz szállítva kapható
Miklós Emil
tűzifa kereskedőnél.
Telefon 733. Raktár: M. é. v. fűtőháznál.

B o r t
bármily nagy mennyiségben veszek a legmagasabb napi árban.
Borbizományi üzlet
Miklós-utca 18.

Ha izléses szép ruhát
akarnak **olcsón mérték szerint**, akkor forduljon bizalommal
RAPPAPORT MÓR férfiszabóhoz
DEBRECZEN, Piac-utca 29. sz. alá.
Eis Debreczen-szálloda épületében.

Zongorák, Pianinok,
Czimbalmok és mindenféle hangszerek legnagyobb választékban kaphatók
Schmidt S.
zongora és hangszer raktárában
Piac-utca 13. sz.

Új uridivat szabó szalon
Sugár Samu
József kir. herceg-utca 23.
A legújabb divat szövetekből. — Mérték utáni megrendelések izlésesen és olcsón készíttetnek.

Egy főzőutasítás!
Daragaluska-leves:
1/4 liter forró tejsz 3 evőkanálnyi darát keverünk, s intúgy egy galambtojás nagyapú darab veszt; a darát kásává gőzöljük s kihűlni hagyjuk. Ezután egymásután 2 tojássárgát, egy kevés sót, citromsárgát vagy metélőhagymát végül pedig két tojásfehérjéből vert habot és egy evőkanálnyi lisztet keverünk az előtti kásába. Közben 1 1/2—1 liter forró vízben 6 db. MAGGI-féle kockát oldunk fel, galuskát készítünk s azt a forró levesben kifőzzük.

Győződjek meg kérem, arról, hogy a húsleves, mely a
MAGGI-féle kockából készült
a házilag előállított levessel egyenrangú.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélyvet csatolni.

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400,000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Gazdag fiatal huszárt tisztel akar megismerkedni fitos orru fiatal 17 éves, fekete szemű csinos leány. Irjanak, „Vénusz” jelgére a kiadóba.

M. G. L. Kétségbe ejt az a tudat, hogy semmit sem hallunk felőled, anyád nagy beteg az izgalomtól, irj vagy adj életjelt magadról, ne tarts semmitől sem. **M. S. L.**

Drága kis libácskám, örültem annak, hogy tégedet ismét láthattalak, észre vettem zavarodat, de ők nem, légy bátor, majd megsegít az isten. Vasárnap oda megyek, ahol szoktam lenni, gyere okvetlen várak, Pubid.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni **Yongworth, Batthyányi-u. 6.** Virágüzletben.

Keresek olyan kisasszonyt ki üzleti kiszolgálásban és könyvelésben jártas **Végh Gyula** Piac-utca 42. sz.

8-ik gimnázista alsóbb osztályu gimnázista, vagy elemista tanítását elfogadja. Czim a kiadóban.

Ügyes tarka varrónő házakhoz ajánkozik. Czim a kiadóban.

Keresek azonnali belépésre egy szakácsnét jó fizetéssel Piac-utca 42. szám, hátul az emeleten jobbra.

Megbízható embert keresünk Hajduszoszlóról. Czim a kiadóban.

14-15 éves fiúk sok pénzt kereshetnek megbízásunk folytán. Czim a kiadóba.

Ragasztó munkás felvétetik Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-utca 13.

Csekély fizetésért, tanulóleánynak ajánkozik 15 éves leány varrodába, cim a kiadóba.

Fiatal emberekre mosást és vasalást elvállalok, Kigyó-u. 5.

Ügyes szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik Piac-utca 71. I. emelet.

Egy hifutó leány kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes szűcs segéd, ki női munkákban jártas kerestetik. Czim a kiadóban.

Biztos jövő, Megbízható ügyes emberek csekély övadékkal pénzbeszedő és ügynökek felvétetik. Singer Co. Varrógép r. t. Piac-utca 79. sz.

Legjobb és legszebb
Czipők **Daniel** czipő
árúházában
TELEFON
501
Tolnai Debreczen,
Piac u. 49. postával szemben.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemegesajtok, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható **Deutsch Lajos** fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel **Kaiser Salamon.** Telefon 685.

Könyvek fél áron! Regények, diszművek s bármily könyvek beszerzése előtt feltétlenül keresse fel a **Harmathy** antiquariumát **Füvészkert 14.** Mese könyvek mese olcsón! Árlap ingyen.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel **Falusí Károly** polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Téli saisonra!

Kalap, sapka, slsó triko, kesztyű, harisya, kötött kabát és Bazár-cikk legolcsóbban **Bazár-Schwarz M. L.**

Piac-u. 52. Miklós-u.-val szemben.

Hiány nincs, mert czipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat **Weisz** és **Princz** részletárúházában Csapó-utca 27.

Hallatlan! 32 fill. egy doboz szivarka hüvely **„Kolibri”**. Ja persze! **„Kolibri”** hüvely! Nikotin mentes, különleges szopokával. Kapható mindenütt. Főraktár **Harmathynál** Füvészkert 14.

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. **Kohn Hermann** utóda **Zempliner Arthur,** Hatvan-u. 17.

Amerikai ozipő ujdonságok

legnagyobb választékban, legolcsóbb szigorú szabott árakban, kizárólag

GLÜCKEDE

czipő nagyárúházában

!-! Piac- és Kossuth-u. sarok. !-!
Telefon 602.

A Bocskay kertben 4 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet **Hadházy Dezső** hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Mész. Ha olcsó meszet akar venni, csak **Szügyi** hez kell menni. **Szügyi** mésztelep **Bánffy u. 6.** Telefon 945. (Hungária malom mellett.)

Butorok és szőnyegek legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is **Weisz Gyula** asztalos és kárpitosnál, **Széchenyi-u. 19.** Mindenféle kárpitos munkák felvétetnek.

Egy jókarban levő gyermek vaságy eladó. Piac-utca 47. sz. alatt.

Eladó ház, **Hajdunánásos** **Bocskai-utcán,** a Szél-féle ház eladó.

Játék csinálóknak való alkalmas deszkák eladók. Cim a kiadóban.

Új állapotban lévő selyem ruha, többféle kosztum és ruhák sürgősen eladók Piac-u. 49. sz. alatt II. emeleten.

A saját készítményű czipő árúházban

férfi amerikai czipők 12 K-tól 28 K-ig kapható a leg jobb és legtartósabb kivitelben, ugyesintén női és gyermek czipőket még nem létező olcsó árakban lehet most beszerezni

FISCHER MENYHÉRT

saját készítményű czipő árúházában Piac-utca 9. szám alatt.

Üzlet mozi engedélyvel, banknak stb. kiadó Hunyadi-u. 17.

Eladó kisebb nagyobb ládák, törékeny dolgok becsomagolására igen alkalmasak. Cim a kiadóban.

Megvételre keresek egy jó karban levő vaságyat, íróasztalt és egy konyhába való spórt sürgősen. Cim a kiadóban.

Miklós-utca 10 szám alatt egy tiszta női téli kabát eladó, értekezhetni ugyanott.

Eladó cimbalom. Cim a kiadóban.

Vámospércsen 40 holdas tanyabirtok szép szőlővel és egy 20 holdas tag kis szőlővel, épülettel, — **H.-Böszörményben** három ház eladó. Debreczeni ingatlanért is elcsereendő, vagy bérbé kiadó. Böszörményben a Vénkertben és Debreczenben a Boldogkertben házhelyek eladók. Értekezhetni Debreczenben, **Varga-utca 43.** szám alatt a tulajdonossal.

Eladó 6 darab ebédülőbe való szék. Czim a kiadóban.

Olajos hordók kaphatók Piac-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Borecet házilag készült kapható Czim. a kiadóba.

Makkulatur papiros kapható Piac-utca 49. szám alatt az emeleten.

Eladó egy jókarban levő lámpa elutazás miatt Piac-utca 42. I. emelet, hátul az udvarban.

Lakás.

Különbejáratu butorozott utcai szobát keresek okt. 30-ikára. Ajánlatok a kiadóba adandók be „Utcai szoba,” jelgére.

3 szobás lakást keresek minden komforttal lehetőleg közel a piachoz. Cim a kiadóban.

Különféle.

Ha jót akar inni-enni. Csak **Goldstein**-hoz kell menni. **Goldstein** **Bodegája** Piac-utca 85. az (Uj-utczában.)

Kalapos műhelyemben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyesintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piac-u. 38. Főposta mellett. **Beliczy Lajos** kalapos.

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítatnak és javíttatnak **Békés Lajos** kalapos műhelyében Piac-u 46. az udvarban.

Hová menjünk? A **Farkas-féle** uj orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Legújabb módszer szerint tanítok divatos frizurákat és fésűlök. **Széchenyi-utca 44.**

Mindenemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a **«Seres» Testvérek»** Piac utca 2. szám alatt.

Weisz Ferencz építész és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 68. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Van szerencsém értesíteni, hogy **Rákay** ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel **Zeke László** cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

1911/291 24. old.
Kücsökös-kőből

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

Paczelt János

Élővirág csarnoka
ujonnan megnagyobbított helyiségében mindenféle élő virág, u. m. csokrok, koszorúk, teljes lakodalmi, temetkezési díszítéseket a leg-
szébb kivitelben és legjutányosabb árban készít.
Batthyány-u. 6. Telefon 934.
Friss virághagymák most kaphatók.

Allandó kiállítás

művészi fényképekből
Németi műtermének
Piacz-utcai kapu bejáratában.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) fűkrök.
Arckép után festéseket, úgy kréta mint olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képretevezések legjutányosabb áron.

Keller Testvérek

Hunyadi-u. 13.
Levelező-lap hívásra azonnal jövünk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi újdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia velezek, :: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Apródy József

órás és ékszerész
Piacz-u. 12. szám alatti üzletét **1. év november 1-től Egyháztér 5. szám** helyezi át. (Nőiipariskola épületébe.)
Tanuló fizetéssel felvétetik.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.
szobafestő, mázoló és tapétázó.
Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legolcsóbb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálok.

Bársony,

selyem, csipke, keztyű, harisnya leg-
szébb, legdivatosabb, legolcsóbb
a Budapesti csipke áruház
Höküzletében, Sas-u. 4
Kizárólag alkalmi vételék.
Naponta érkeznek újdonságok. Pontos, szolid kiszolgálás.

Király Áruház

(a vasút közelében.)
Üveg, porcellán, diszmű, lakodalmi és névnapl ajándékek legolcsóbb bevásárlási forrása
Hunyadi-utca 18 sz. alatt.

Markovicz Herman

órás és ékszerész
DEBRECZEN, Hunyadi utca 20. sz.
Baktáron tartok: **inga-, fali-, ébresztő- és zseborákot, nyakláncokat, karperceket, gyűrűket, fálbevalókat** nagy választékban, mindennemű fémbe. — Óra műhelyem a leg-
újabb gyári szerszámokkal van felszerelve

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér vataha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/1.9 Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogueriarban: Csakis **Bartilla fogvizének** kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 filléért.

Ügyes kárpitos segédek

állandó munkára felvételnek

Lengyel Lőrincz

udvari butorgyáresnál, Szegeden.

A legújabb és legmodernebb ékszerek készülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.
Pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközön ég hecses tudomására hozni, **Kazinczy-utca 2. szám** alatt egy a mai kor igényeit kielégítő

nőruha varrodát nyitottam,
hol a legelegésabb s legdivatosabb angol kosztümeket jótállás mellett pontosan készítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíth tem.
Kérem a m. tisztelt hölgyközönség b. megrendelését s bizalmát. Alázatos tisztelettel
Szilágyi Gyula
női szabó, **Kazinczy-utca 2.**

Bélyegzőt, pecsétnyomót,

zomán cím táblát és mindennemű vésést olcsón készit
Első Debreczeni Vésnöki Műterem
Batthyány-u. 22. sz.

Megnyilt!

a SIMPLON szálloda

BUDAPEST, VII., Kenyérmező-u. 4. sz.
Közvetlen a Rákóczi-ut sarkán.
Központi iktés. Telefon.

Nagy Sándor

csukrász
Péterfia-utca 46. sz. (Wolff-palota.)

Készitek legizlésebben és legfinomabban bár mily csukrászati dolokot. Legfinomabban készített süteményeimet és tortáimat, valamint kiváló friss teásüteményeimet a t. közönség becses figelmébe ajánlom Sajá. készitvényü friss bonbonok kaphatók.
Pártfogót kérve, vagyok mély tisztelettel

Nagy Sándor
csukrász
Péterfia-u. 46. (Wolff-palota.)

Őszi és téli idényre

női és leány kalapokat, tulhalmazott rak-tár végett, **mélyen leszállított árakon** adok el.

Schimmer Mórné

női kalap divatterme, **Hatvan-u. 11. sz.**

Modern vízvezeték berendezési

és csatornázási vállalat ::

Iroda **Piacz-utca 52.** (a megyeháza mellett.)

Tul. Sztudinka Olivér.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződötett vállalkozója.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát legjutányosabb árban. — Költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Személyes tárgyalásokra, meghívásra készséggel áll rendelkezésre.
Ezen vállalat össze nem tévesztendő hasonnevü céggel.

Szépség,

széplítós a jó izlés követelménye.
Matild krém } Méregmentes széplítőszernek hatásuk meglepő, leve-snek minden szepítőt, máj-foltot stb. a bőrt finomná.
Matild arckenőcs }
Matild szappan } 5 perc alatt fehérré teszük.
Matild powder } Tessék megpróbálni, ha nem használ arát minden kibúvó nélkül visszaadom.
3 színben.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban
Főrtár: **Toth Bela** utóda **Kubek** gyógyszerész-nél (Tiszapalota) és **Józa és Jona** drogueriarában.

Átmeneti felöltők

24 koronától

feljebb kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

Legolcsóbb férfi- és fiu ruha áruházában

DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Megérkeztek

a legfinomabb
angol divat szövetek
Moskovits József

urliszabó divattermében, Placz-u. 26.
Üzletemet a szemben levő barakba
helyeztem át.

Törvényesen védve.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony
fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű,
tartós fényt ad, még a rozs-
daltat is eltávolítja, nem
tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója:
GEIKO vegyészeti gyár
VÁCZ. **GEIGER és TÁRSA.**

Törvényesen védve.

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és ol-
számra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén
legelőcsőbb árban házhoz szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

:: Wagyon vételnél kedvezményes ár. ::

Lám Sándor Debreczen,

Placz-utca 5. — Telefon 191.

Üveg készletek.

Érdemes és mosható szervizok a
legújabb formákban és mintákban.

Petroleum-lámpák
kifinomultak. Az izzó és
téli fűtő világításnál nagy mennyi-
ségben rendelkezni válnak.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávés-
és teás készletek. — Alpakka és
ezüstötű evőeszközök.

Kovács Gyula és Társa női divattermei

DEBRECZEN, Főtér 55. sz. (Hungária kávéház mellett.)

Legszébb kivitelű **Őszi felöltők** hölgyek és leányok részére, a legdivatosabb **Téli kabátok** angol és sima szövetekből. **Püsch** és **bársony** kabátok dus választékban. **Szörme kabátok**, városi **bundák**. **Gyermek felöltők** minden nagyságban. **Costümök**, **Pongyolák**, **színházi blousok** és **divat aljak**, **színházi és esti köpenyek** minden színben, elegáns kivitelben. **Szörme boák**, **muffok** a leg-
jobb szörme fajokból. **Leány és gyermek garnitúrok** dus választékban.

Kötött kabátok divatos színekben és kivitelben
a legelőcsőbb szabott árak mellett.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz. (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkocsikkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítvé) teljesen szegek nélkül végzünk. **Temetőseket, hullaszállításokat** (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes verseny.** **Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvételére végett.**

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

::: **Piacz-utca, a Főpostával szemben** :::

Megérkeztek

az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, Pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban **eredeti párisi és berlini modellek.**

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank

Szövetkezet

DEBRECZEN, Kossuth-u. 11. (a Kölcsonössegélyző Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

Kölcsönöket nyújt 5—15 évre betáblázás vagy kezesség mellett. **A felek kényelmére** elfogadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.

Behajtásra elfogadja a kereskedők és iparosok kintlevőseit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékbetétek után a legmagasabb kamatot ad.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházás és tűzkár esetére.

A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank
Szövetkezet.

Az „Első Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére” vezérképviselője.

Az „Első Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére” vezérképviselője.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminisztérium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXIX. sorsjáték**) 1. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az 1. osztály huzása **1911. november hó 16. és 17-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1911. évi október hó 22-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE

TURAROCSIR:

- 16 L.E. cardanos
- 30 L.E. cardanos
- 40 L.E. láncos

BENZINMOTOROK
GAZDASÁGI CÉLRA,
KONDENZÁTOROK

GARAGE

ARADON:

- Modern javítóműhely.
- Benzinállomás.
- Autoolaj.
- Pneuraktár.
- Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:

GAZMOTOROK
GÓZTURBINÁK
FÉKEK.

LEGOLCSÓBB

VILÁGÍTÁS!

gyárakba
udvarokra
állomásokra a

WESTINGHOUSE

SILICA

HIGANYGÓZ

LÁMPA.

NEM KELL
KÜLFÖLDRE MENNI

Tisztelettel hozzuk a t. c. automobilozó
közönség tudomására, hogy aradi auto-
mobil gyárunkban bármely gyártmányu

Automobilok

javítását elvállaljuk.

Tekintettel azon körülményre, hogy az
új kocsik gyártása és az automobilok
téli nagy javítási munkálatai gyárunkat
erősen fogják igénybe venni, idegen
gyártmányu kocsikat a jelentkezés sor-
rendjében és csupán

korlátolt számban

fogadhatunk el javításra.

Szakszerű munkáért és pontos
kivitelért gyárunk jó hírneve
szavatol.

Uj gépek szállítására aján-
lattal, javításra költségve-
téssel készséggel szolgálunk.

MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE

TEHERROCSIR:

- 1.5 tonnás 16 L.E.
- 25 tonnás 35 L.E.
- 5 tonnás 40 L.E.

BENZINMOTOROK
VASUTI VONTATÁS-
RA, LÉGSZIVATTYUK

GARAGE

BUDAPESTEN:

- Modern javítóműhely.
- Benzinállomás.
- Autoolaj.
- Pneuraktár.
- Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:

ELEKTROMOTOROK
DYNAMOK
ÁRAMMÉRŐK.

LEGOLCSÓBB

VILÁGÍTÁS!

irodákba
lakásokba
üzletekbe a

WESTINGHOUSE

VERTEX

FÉMSZÁLAS

IZZÓLÁMPA.

MAGYAR AUTOMOBIL R. T. WESTINGHOUSE RENDSZER.

GYÁRTELEP—GARAGE
ÉS JAVITÓMŰHELY
ARAD,
TELEFON: 694.

MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, V. Nádor-utca 20.
TELEFON 168—43.

GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELY
BUDAPEST,
IX., Páva-utca 10. sz.
TELEFON: 176—41, 141—03.

SÜRGÖNYOIM: „WESTINGAUTO“ ARAD vagy BUDAPEST.

A főváros központján. Vilamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyílt az EDISON-SZÁLLODA

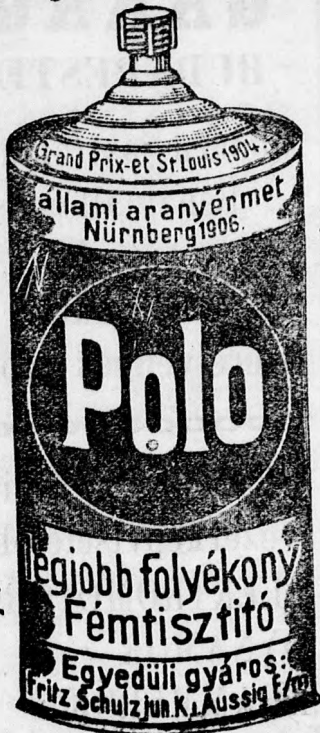
Budapest, VII., Mársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)
Tulajdonos: **Pollák József.**

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. — Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelven. — Szobaárak 3 koronától!

Uj üzlet! Uj üzlet!
Megnyílt Stark Sándor
csipke, szalag, rövidaru, fehérnemű, szabókellékek üzlete
Piacz-u. 7. sz., a Vecsey-házban.
Nagy alkalmi vétel **Gyermek ruhákban** és az összes rövidaru kellékekben.
Csak Piacz-u. 7. sz. alatt, a kereskedelmi akadémiával szemben.

Kérjen Polo
Bádogpalackok csak a törv. védett-csepp-megtakarítási-berendezéssel

Üveg- és bádogpalackokban minden nagyságban.

Mindenürr Kapható

Kérjen ingyenpróbát

Naponta

friss sütemény és házikenyér,
friss tej és vaj kapható
Marx János sütődjében
Csapó-utca 18. — Telefon 866.

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és koks

tüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket**

Klár Andor

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445. Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Evi kötésre előnyös ajánlat.

Paplan varrónők
állandó munkára, jó fizetéssel felvételnek
Budapest, VIII., Gyöngytyúk-u. 14. sz. Paplangyár.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becses pártfogást kérve

Weisz József
angol női szabó.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arc- és testápoló szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Kárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csúszos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sósborszesz, az eddigi sósborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyúk szem irtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Halász Ödön utód:

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez,” címzett gyógyszerárában
Debreczen- Csapó-utca 18. szám
alatt kaphatók.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

Készpénzért

egy tömegben vettünk ruhaelméket, selymeket, mosó árukat, :: vásznakat, azoknak eladását ::

e hó 23-ikán megkezdjük.

Rétlón, Keddén, ruhakelme eladás. Minden darabon az ár jelezve van.

Wallerstein Fülöp Fiai

Kossuth u. 8. Patika mellett. (Kölcsönsegélyző-palotában.)

Elsőrendű árak. Meglepő olcsó árak.

XXIX-ik magyar királyi

jótekonyczeli államsorsjáték

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme köz. hasznú és jótekonyczeli célokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 K-ra rug készpénzben.
Főnyeremény 200,000 korona készpénzben,
továbbá:

1 főnye emény	30,000 K
1 „	20,000 „
1 „	10,000 „
1 „	5,000 „ stb.

Huzás visszavonhatatlanul 1911. évi december 14-én.
Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg e özetek beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapestben (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsédében és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.
Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Pick Nándor

Építési vállalati és tervezési irodája, Vigkedvü
:: Mihály-utca 11. sz. ::

gyógy-szerész

THIERRY A. BALZSAMA

Valódi csakis a zöld apáca védjeggyel. — Törvényesen védve.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Minden hamisítás, utánzat és viszonteladása más balzsamnak ámitott jeggyel törvényileg üldözöttetik és szigoruan büntettetik. — Csalhatatlan hatásu a szervek mindennemű megbetegedésénél, köhögés, hányás, rekedtség, torokhurut, mellfájás, tüdőbetegség, különösen influenzánál, gyomorháj, máj és lép gyuladásnál, étvágytalanság, rossz emésztés, dugulás, fogfájásnál és szájbetegségeknél, tagszakgatásoknál, égési sebek, kiütéseknél stb. 12/2 vagy 6/1 vagy 1 nagy külön üveg K 5.60

THIERRY A. gyógyszerész
egyedül valódi
Centifiola kenőcse

megbízhatóan biztos eredménnyel minden még oly régi sebnél, daganatoknál, sérüléseknél, gyuladásoknál, ülepedések, pokolvárnál, sérült ujjaknál stb. eltávolít minden a testbe behatolt idegen elemet és legtöbnyire a fájdalmas operációkat feleslegessé teszi, gyógyít még oly régi sebet stb. 2 doboz ára K 3.60

Beszerezési forrás: Apotheke zum Schutzengel des Adolf Thierry in Pregrada bei Rohitsch.
Kapható minden nagyobb gyógyszerárban. — Nagyban orvosszeri drogueriákban.

Magyar bodega
Kossuth-u. 6.
A legszebb prágai sonka
itt kapható.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a
Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Villamos Czőgtábla Vállalat
Friedman Sámuel

Hunyadi-utca 14.
Elvállal központi fűtést, szellőztetést, vízvezetékét, légszusz vezetékét és mindennemű bádógos munkát. — Telefon.

Ékszer és aranyemléket
a legnagyobb választékban, legszebb kivitelben, legolcsóbban beszerezheti
KOSTYA JÁNOS
ékszerész és óra üzletében
Széchenyi-u. 1. Ref. kistemplommal szemben.
Javítások pontosan eszközöltenek.

Ujra megnyílt
a Rózsa-féle

női felöltő és kalap áruház
Kistemplombazár
csupa új árukkal.

"M-l-l?" — Papa megengedte! Hisz' valódi JAKOBI-féle Antialcetin-cigarettahüvelyek fadóboxban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jellel valódi

Legnagyobb választék
harisnyákban
kötött és szövött árukbán
Márton Gyula és Fia
ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében
Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Flók üzlet nincsen.

Asztalos műhely áthelyezés.

Van szerencsém mélyen tisztelt megrendelőimet, s általában összes ügyfeleimet értesíteni, hogy **asztalos műhelyemet** motor üzemre berendezve, november hóban **József kir. herceg-u. 7. szám alá** helyezem át, hol mint eddig is az asztalos szakba vágó összes munkálatok elsőrendű kivitelben készíttetnek lehetőleg mérsékelt áráért.

Teljes tisztelettel
Weisz Ferencz
asztalos m.

Ertesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piacz utca 44. sz. Dr. Ujfaluassy-ház udvari helyiségbe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelegység azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

Naponta frissen pörkölt kávé

különlegességek

Friss Sándor

fűszer és csemege kereskedésében
Piacz-utca 83. szám alatt (az Ált. Forgalmi bankkal szemben.)

Villanyüzemű kávépörköldő a kirokban.

Tessék a címre ügyelni!

A hölgyek tudják legjobban,

milyen fontos a

SZÉP. UDE ARCZ.

milyen hatalom és kincs az, milyen előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arczobőre tiszta sima legyen.

A nők tudják ért és ezért nagy gondot fordítanak az arczobő ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-crème

az egyedül szer, mely 5-6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszert szeplőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehéríti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan, paratlan és csodás arcz-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES RELEMEN gyógyszerész Áradon.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Kubek Sándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Mauthner Alfréd, Jó a és Jóna. Hajdúszoboszlón: Barbócz Zsigmond. — Hajdúböszörményben: Eresey Gábor gyógyszerészárkban.

Miért

ne fogadjunk el
M-á-ást!!
csak óriás

FEDÁK

CIPŐCRÉM-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns töle a lábbeli

Mert

puhán
tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

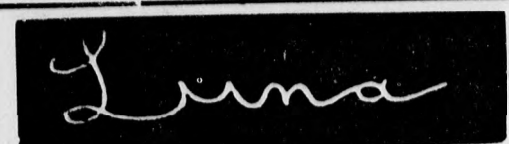
Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz,

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedül

olcsóság.

Tüneményes jelenség az ásvány és gyógyvizek terén.
Próbálja meg!
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Hölgyeim!

Felhívom b. figyelmüket, hogy az összes rőfös árukban, a melyeket többet raktáron nem tartok, **most az alkalom**, hogy ezekben szükségletüket gyári áron beszerezhessek. — Az olcsóság bizonyítékául szolgáljon az itt felsorolt néhány cikk.

Csikos flanellek 18 kr.-tól
I-a Szintartó zsinór barchetek . . . 37 „
120 cm. széles costüm kelmék . . . 43 „
120 „ angol „ „ . . . 76 „
140 „ valódi angol chewrot minden színben 138 „
140 cm. valódi angol costüm kelmék 128 „

És még sok más cikk, nagyon olcsó áron. **Nem parti áruk!** Szép, új divatos dolgok. — Tessék meggyőződni személyesen vétel kényszer nélkül.
Menyasszonyi kelengyék! Leányka ruhák, rövid-, díszárúk és szabó kellékekben óriási választék.

REICHMANN divatáruháza
Piacz-u. 85. Royal kávéházzal szemben.

Az összes raktáron levő
kézimunkák és harisnyák
üzlet áthelyezés miatt, mélyen le-
szállított áron adtnak el

Füstös Dezsónél
Piacz-u. 12.

Üzletáthelyezés!

Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Piacz-utca és Uj-utca sarkán épült
új Wiener-féle palotába

helyezte át.

Mérsékelt árak!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.
Tulajdonos **MÁRTONFALVY EMILNÉ**
már megnyitott **Piacz-utca 58. szám alatt.**
(Iparbank épületében.)

a 20. század varrógépe.

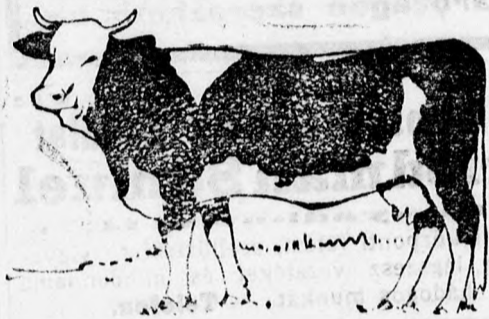
Csakis cégünk üzletében vagy
azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Piacz-u. 79.

Egy a **fehőrneműtőméshez** való utasítást
tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kiscsárdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszók és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eőtvős-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)

Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyí-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy **Hunyadi-u. 10. sz. alatt**

építő és műszaki irodát nyitott.

Etvállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtanul készít költségvetést és szolgál tanácsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

**Nagymagyaralföldi építő és
műszaki r. t.**